

ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನ ಸಭೆ,

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

Friday, 13th March 1970:

The House met in the Assembly Chamber, Vidhana Soudha, at thirty minutes past eight of the Clock.

MR SPEAKER (SRI S.D. KOTHAVALI) in the Chair.

(Quorum formed at 8-45 P.M.)

DISCUSSION FOR SHORT DIRECTIVE IN THE STATEMENT OF  
SRI K L. RAO, UNION MINISTER FOR IRRIGATION

Re: *Cauvery Water Dispute*

[Debate *contd.*]

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ (ಹೊಳೇನರಸೀಪುರ):—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಕೆ.ಎಲ್. ರಾವ್ ಅವರು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದಂತಹ ಭಾಷಣದಿಂದ ಉದ್ಭವವಾದಂತಹ ಪರಿಣಾಮ ಏನಿದೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮತ್ತು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯು ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯುವ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ನಿನ್ನೆ ದಿವಸ ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡರು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ಗ್ರೇಫಿನೇ ಇಸವಿಯ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ನೀರಿನ ಬಂದು ಉಪಯೋಗವನ್ನು, ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಕರ್ತರು ಬಹುಶಃ ಗೋಟಿನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಹೊತ್ತಿರತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ಮುಖಂಡರೇ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಿನ್ನೆ ರಾಜಕೀಯ ಆರೋಪಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದೆ. ಗೋಟಿ ಮತ್ತು ಗೋಟಿರಲ್ಲಿ ನಾನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕಾವೇರಿ ನದಿ ನೀರಿನ ಉಪಯೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಟಾಸಗಿ ರೆಜುಲ್ಯೂಷನ್ ಅನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಯಾದದ್ದು ಈ ಸಭೆಯ ಪ್ರೊಸಿಡಿಂಗ್ಸ್ ನಲ್ಲಿದೆ. ಇವೊತ್ತು ನಾನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಕಡೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಪಕ್ಷಾಂತರ ಮಾಡುವುದು ಅಂಥಾ ದೊಡ್ಡ ದೇನಿನ ಅಲ್ಲ. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಗಂಟೆಗಟ್ಟಲೇ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡಬಹುದು. ಅದು ಹಾಗಿರಲಿ. ಗೋಟಿನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಗಾಡಿಲ್ ಅವರು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಆಫ್ ದಿ ಮೈಸೂರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇನ್ ದಿ ಮೈಸೂರು ಸ್ಟೇಟ್ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಗೋಟಿ-ಒಳಿಂದ ಗೋಟಿ-22ರವರೆಗೆ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿಯು ಬಂದು ಹೆಚ್ಚುವರಿಯನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ.

"From the above statement it is seen that the increase in irrigated area from all the sources in the period 1945-46 to 1956-57 is only 1,24,000 acres. Out of this the increase under the channel is only 0.62 lakhs."

(ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

೬೨ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿಯನ್ನು ಸುಮಾರು ೧೦-೧೧ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆನ್ನ ತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಎಂದರೆ ನಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ, ಬಹುಶಃ ೧೯೪೭ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ೧೯೫೬ನೇ ಇಸವಿಯವರೆಗೆ ನಮ್ಮ ನದೀ ನೀರನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲಾಯ್ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ವಹಿಸಲಿಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಯಾರೇ ಇರಲಿ. ಆಗ ಅಡಳಿತದ ಹೊರೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿದ್ದಂತಹವರು ಇದರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಅರಿತು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಎಂದರೆ ಆಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ.ಸಿ.ರೆಡ್ಡಿ ಯವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಕೆ.ಹನುಮಂತಯ್ಯ ನವರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಈ ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ನೀರಿನ ಉಪಯೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆಗ ಅವರ ಗಮನ ಆ ಕಡೆ ಏತಕ್ಕೆ ಹರಿಯಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ೧೯೪೭ನೇ ಇಸವಿಯ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಜಾ ಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ ಎಂದರೆ ೧೯೪೭ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಈ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವರೀತಿಯ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅದನ್ನು ಇವರು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಈ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟಿನ ಬಗ್ಗೆ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ಅನುಕೂಲ ಅನಾನುಕೂಲಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕಾದಂತಹ, ಹೊರಬೇಕಾದಂತಹ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಹೊರಲಿಲ್ಲ. ಸ್ಪೆಟ್ ವೀ ಆರ್ಗನೈಜೇಷನ್ ಆದಮೇಲೆ ೧೯೫೨ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ೧೯೬೧ನೇ ಇಸವಿಯವರೆಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಹೇಳಿದರು ನಾನು ಈ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟಿನ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ, ೧೯೪೭ನೇ ಇಸವಿಯ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟನ್ನು ರಿವೈಜ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಕಾವೇರಿ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಅಸಡ್ಡೆಯಿಂದ ಇದ್ದರು ಎನ್ನುವ ವಾದವನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಅಸಕ್ತಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಏನೇನು ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ನಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಹಾಗೆ ಅವರು ೧೧ನೇ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೧೯೫೬ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಶ್ರೀ ಕರ್ಕು ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಕಲ್ಚಾಯ್, ಪಲ್ಲಂಬಾಡಿ, ಮಟ್ಟೂರ್ ಹೈಲೆವೆಲ್ ಕೆನಾಲ್ ಇವುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟತಕ್ಕಂಥಾದರಲ್ಲಿ ೧೯೫೬ನೇ ಇಸವಿಯ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಮೀರಕೂಡದು ಎಂದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ಒಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಹಾಗಿರಲಿ. ಈ ನದೀ ನೀರಿನ ಉಪಯೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ ರಾಜಕೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಇದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಕಾರಣವಿರಬಹುದು ಅಥವಾ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಕಾರಣವಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ರಾಜಕೀಯವೂ ಅಡ್ಡಿ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಕಾವೇರಿ ನದೀ ನೀರಿನ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ೧೯೬೧ ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಭೆ ನಡೆಯಿತು. ಆಗ ಶ್ರೀ ಹಫೀಜ್ ಇಬ್ರಾಹಿಂ ಅವರು ನೀರಾವರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು ಅವರ ಛೇಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರಣ್ಣ ಗೌಡರು, ಶ್ರೀ ಜತ್ತಿಯವರು, ಶ್ರೀ ಕಾಮರಾಜ್ ನಾಡರವರು, ಶ್ರೀ ಸಿ. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಂ ಅವರು ಅದರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ಆಗ ಶ್ರೀ ಹಫೀಜ್ ಇಬ್ರಾಹಿಂ ಅವರು ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸಿನವರು ಇಬ್ಬರೂ ಒಂದು ಕಡೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಇತ್ಯರ್ಥಕ್ಕೆ ಬನ್ನಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ನಿಮಗೆ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಟ್ಟತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರೊಟೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಪತ್ರವನ್ನು ಕೂಡ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಕೊಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾನ್ಸಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್‌ಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ೧೯೫೬ನೇ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಮೀರಿ ಹೋಗಿ ೭೫ ಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವಂಥಾ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ರಿವೈಜ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಈ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟನ್ನು ಒಪ್ಪದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಅರ್ಥ ಬರುವುದಿಲ್ಲ;

†ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ:— ರೂಲ್ಸ್ ಆಫ್ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

† Indicate that remarks of the Member concerned have not been revised by the Member concerned.

ಪೂರ್ವೋರ್ಥ ಫ್ಯಾಕ್ಟರ್ಸ್ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನೀವು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. But I speak with some authority. At that time, the Secretary of the Public Works Department was Sri D.K. Srinivasachar. The proportion factor is working against us in the light of the facts that have been disclosed over a period of 32 years of gauge. They were told that this must be changed. Otherwise the 1924 Agreement becomes null and void and it is difficult for us to operate it. It may not be in so many words as you say. I would like you to be corrected.

MR. SPEAKER:—The time allotted to Sri Deve Gowda is only half-an-hour. If the Hon. Member were to yield like this, he should not; that additional time will not be granted to him on that ground.

SRI H.M. CHANNABASAPPA:—This is a very important issue. There must be correct clarification.

After all, our objective is to find out the truth and see that proper action is taken before it is too late. I would submit to the Chair that this is a matter of life and death to the State. Let not the Chair say that he will hold the scales very even and even demand a pound of flesh. You must accommodate the Member a little this way or that. You should not say that you will not go beyond the comma and the full stop. We crave some indulgence from you.

MR. SPEAKER:—Where is the time? It is very limited time.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ:—ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯ ನಾಯಕರಾದಂತಹ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ತಪ್ಪು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ರಾಜಕೀಯದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರು ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಅಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ.

SRI H.M. CHANNABASAPPA:—Mysore's stand is that there should be revision of agreement. That is the very word I stated to Sri Deve Gowda.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ:—ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಶಿವನಂಜಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ದಾಸಪ್ಪನವರು ಕೇಳಿದ ಉಪ-ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಆಗಿನ ಕಾಲದ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ, “ಇವುಗಳನ್ನು ಗಳಿಗೆಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ, ನಾವು ಅದನ್ನು ಎಗ್ನೋರ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

SRI H.M. CHANNABASAPPA:—It is differently given in different papers. I told Sri Deve Gowda yesterday that the stand of Mysore is that the 1924 Agreement has to be revised. I showed it to him. I am sorry I did not bring it. There are three paper extracts. Some people embody some thing and some people have stated something.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ:— ಇನ್ನೊಂದು ತಾವು ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಾರಾಧ್ಯರ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ, ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ:

“Government are taking all necessary steps. We have requested the Government of India to appoint a Tribunal in order to give what is provided in the Agreement. We have been moving in all possible manner.”

ತಾವು ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲಿಗೆ ಪ್ರೆಸ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಎರಡೂ ರಾಜ್ಯಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದೀರಿ. ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲಿಗೆ ಪ್ರೆಸ್ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಹೇಳಿಲ್ಲ.

SRI M H CHANNABASAPPA: The Government of India should play the part of the Tribunal.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ:— ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ನಾನು ಕೆ.ಎಲ್. ರಾಯರ ಪೊಸಿಶನ್ನು ನಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು.

SRI H.M. CHANNABASAPPA: My only reaction to that is that the Madras Government is demanding a pound of flesh ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲಿಗೆ ಕಳಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರು ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ಮಾರ್ಗ ಸೆಟ್ ಮೆಂಟ್ ಬೈ ಸೆಗೋಶಿಯೇಶನ್, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅರ್ಬಿಟ್ರೇಶನಿಗೆ ಕಳಿಸತಕ್ಕದು. ನಾನು ಕೆ.ಎಲ್. ರಾಯರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಅದು ರಿವೈಸ್ ಆಗದೆ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. I do not want the Hon. Member to exploit that situation. Otherwise I will stand by that word.

SRI M S. KRISHNAN:—Sri CHANNABASAPPA cannot convince Sri Deve Gowda. I wish he allows Sri Deve Gowda to speak.

MR. SPEAKER:—Sri Deve Gowda's time will be over by 9-15 whatever be the intervention.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ:— ಮಾನ್ಯ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರಿಗೆ ಕಾವೇರಿ ಬೇರ್ಪಿನ ನೀರಿನ ಉಪಯೋಗದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಅಸಕ್ತಿ ಇದೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರು ಉದ್ದೇಗದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಅಪಾಯಕಾರಿ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅವರು I have got a big hammer to be nailed on the head of the Chief Minister ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯತ್ಯಾಸದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಏನು ಸಮಸ್ಯೆ ಇದೆ, ಅದನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದು ಉತ್ತಮವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ೧೯೫೭ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಏನು ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಾನ್ಯ ದೇವರಾಜ ಅರಸರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಕೆ. ಎಲ್. ರಾಯರ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದೆ ಯಾರೂ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ವ್ಯಕ್ತಮಾಡಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವಂಥ ಆನುಮಾನ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ: ನಾವು ೧೯೬೪-೬೫ ರಲ್ಲಿ ಏನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಅವತ್ತು ಕೆ. ಎಲ್. ರಾಯರ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಮಾನ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ, ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಕೆ. ಎಲ್. ರಾಯರು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿರುತ್ತಾರೋ, ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಮಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆವು.

9-00 A.M.

ಬಹುಶಃ ನಾನು ಇವತ್ತು ಯಾವುದೇ ಆಪಾದನೇ ಮಾಡಿದರೂ ರಾಜಕೀಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿಂದ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ಯಾರೂ ತಿಳಿಯಬಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ ಅರಸ್ ಅವರು ಅವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮಾಡಿದ ಆಪಾದನೆ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಲ್. ರಾವ್ ಅವರ ನಡತೆ ಏನು ಇದೆ ಮತ್ತು ಅವರು ಮಾಡಿದ ಕುತಂತ್ರ ಏನು ಎಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅವರು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಅನ್ಯಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆಗ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲದ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಮೆಂಟೇಗೌಡರು ಇದರ ಹಿಂದೆ ಅವರು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಇವತ್ತು ಮುರಿದಿದ್ದಾರೆಂದು ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಲ್. ರಾವ್ ಅವರ ಹಿಂದಿನ ವರ್ತನೆ ಮತ್ತು ಇವತ್ತಿನ ವರ್ತನೆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಅರಸ್‌ರವರು ತಪ್ಪು ತಿಳಿಯಬಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಲ್. ರಾವ್ ಅವರು ಪಾಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಮೊನ್ನೆದಿವಸ ಉತ್ತರ ಹೇಳುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೇಳುವ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಸೂಲಿ ಪಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿದರೆ ಬಹುಶಃ ನಾನು ನೊಂದ ಹೃದಯದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರು ಮೇಲ್ಮಜ್ಜೆಯ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ, ತಜ್ಞರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಈಗ ನೀರಾವರಿ ಸಚಿವರಾಗಿ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸಿದಮೇಲೆ ಪ್ರಾಯಶಃ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾನಾ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನದಿಗಳ ಜಗಳ, ನದಿಗಳ ನೀರಿನ ಉಪಯೋಗ-ಇವನ್ನು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಫಲವನ್ನು ಅವರಿಂದ ಜನತೆ ಆಶೆಮಾಡಿರು. ಇವರು ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿದಂಥವರು. ಇವತ್ತು ಮಂತ್ರಿಮಾನ ಪಡೆದಮೇಲೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ನಾನಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಮೇಲ್ಮಟ್ಟದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಗ್ಗೂಡಿಸುತ್ತಾರೆಯೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮೂಡುತ್ತೆ. ಅವರು ಈಗ ಕ್ಷುಲ್ಲಕ ರಾಜಕಾರಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಂತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಪಂಚಾಯತಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ರಾಜಕಾರಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದೇನೂ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಅಂತಹ ಮೇಲ್ಮಜ್ಜೆಯ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಇಷ್ಟು ಕೀಳುಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಇಳಿಯಬಾರದು. ಕಪಿನಿಗೆ ತಡೆಯಾಣ್ಣೆ ಕೊಟ್ಟು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅದರ ಖರ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ ಇದರಿಂದ ೩೦ ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಜಮೀನಿಗೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅದು ೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್, ೧೯ ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಫೀಟ್ ಒಂದಾಗಿ ೧೦ ರಷ್ಟು ಕೆಪಾಸಿಟಿ ಇಂಕ್ರೀಜ್ ಆಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಅಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಪಾಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಗ್ರಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಕ್ಲಿಯರ್ ಆಗಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಯಾರ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ರೀತಿ ಇದೆ.

"The Mysore Government shall be at liberty to construct as an offset storage reservoir in addition to what is referred to in Clause 7 of this agreement on one of the tributaries of Cauvery in Mysore of a capacity not exceeding 60 per cent."

ಇವತ್ತು ನಾವು ಏನು ಕಪಿನಿ ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದೆವೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ೩೦ ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಫೀಟ್ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಆದರೆ ೧೯ ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಫೀಟ್ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾವು ಇವತ್ತು ಆ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟನ್ನು ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಲ್. ರಾವ್‌ರು ಒಳ್ಳೆಯ ತಜ್ಞರಾದ ಇಂಜಿನಿಯರು ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಯಾರಾದರೂ ಹೇಳಿದರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮೋಸ ಹೋಗತಕ್ಕದು ಮತ್ತೊಂದು ಇಲ್ಲ. ಇದು ನಿಜವಾಗಿ ಬಹಳ ವಿಷಾದಪಡಬೇಕಾದ ವಿಷಯ. ಅವರು ಈ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯುವುದಾದರೆ, ಅದರಿಂದ ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಆಪಘಾತವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಅದರಿಂದ ಬಹಳ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮವುಂಟಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇವತ್ತು ೪೫ ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಫೀಟ್ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗೆ ಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಹೇಮಾವತಿಯೊಳಗೆ ನಾವು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಕೇವಲ ೨೦ ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಫೀಟ್. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ವೈಯಲೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟಿಗೆ ಎಲ್ಲ ರೂಲ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ, ಆ ರೀತಿ ಆಗಲಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಹಣ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಿನ್ನೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಈಗ ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಅಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಕುತ್ತಿಗೆ ಹಿಡುಕುವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹಣ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಇವತ್ತು ಯಾವುದೇ ಪಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರಲಿ, ಸರ್ಕಾರ ಅ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ

(ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ಯಾರೂ ಸಂಶಯಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ರಿಸೋರ್ಸಸ್ ಕಮಿಟಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸಲಹೆ ಪ್ರಕಾರ ಅದು ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರ ಹಣ ಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ ಪರವಾ ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಮಣಿಯಬೇಕಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಯಾವುದೇ ಕಷ್ಟ ಬಾದರೂ ಆನ್‌ರೆಮ್ಯೂನರೇಟಿವ್ ವರ್ಕ್‌ನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಈ ಕೆಲಸ ಮುಂದುವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಹಣ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ಕೆಲಸ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಲ್. ರಾವ್ ಅವರ ಪ್ರಯತ್ನ ಅದನ್ನು ತಿದ್ದುಪಾಟು ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ಇನ್ನು ಅಗ್ರಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಇರುವ ವಾದ ಏನಿದೆಯೋ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಮೊಳುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಪ್ರಕಾರ ೧೯೨೪ ರ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಕೇವಲ ಒಂದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟತಕ್ಕ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವವಾಗಿರುವ ಒಂದು ಒಪ್ಪಂದ. ಇದನ್ನು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮದ್ರಾಸಿನ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಬರೆದಿರುವ ಒಂದು ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ೧೯೨೪ರ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಹಿಂದೆ ಡೆವಲಪ್ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಆಬ್ಸ್ಟ್ರಾಕ್ಟುಗಳು ರಕ್ಷಣೆ ಪಡೆಯುವ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಮುಂದೆ ಸರ್ಪ್ಲಸ್ ನೀರನ್ನು ಹೇಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಶೋಳಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ:—

‘The Scheme of 1924 agreement has been examined by the legal experts of this State with reference to the question whether it is or is not as comprehensive arrangement dealing with the whole subject of extension of irrigation under Cauvery basin both in Mysore and Madras and it has been decided that the agreement is not exhaustive of the rights of the two Governments.’

The concluding portion of the letter is:

“On general consideration therefore there is nothing to say for the view that all rights of irrigation were covered by 1924 agreement. Hence there is no question of the 1924 agreement being one for sharing of water of Cauvery basin by the two Governments.”

ಈ ರೀತಿ ಮದ್ರಾಸಿನ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಅವರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬರೆದಿರುವ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ೨೩-೫-೬೬ ರಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಅವರ ಸಂಶಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಒಂದು ಮೂಲ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಿದೆ. ನಿನ್ನೆ ಮಾನ್ಯ ಚನ್ನ ಬಸಪ್ಪ ನವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ೧೯೨೪ನೇ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟಿನ ಪರಿಮಿತಿಯೊಳಗೆ ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಹೋಗಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮತ್ತು ಇಂಟರ್‌ಸ್ಟೇಟ್ ವಾಟರ್ ಡಿಸ್‌ಪ್ಯೂಟಿನ ಆರ್ಟಿಕಲ್ ಮೇಲೆ ನಾವು ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಆಗಲೀ, ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟಿಗೆ ಗಾಗಲೀ ಹೋಗಿ ಈ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಸಹ ಹೇಳಿದರು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನೆಂದರೆ ಆ ರೀತಿ ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ೧೯೨೪ ರ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿರುವ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ಕೂಲಂಕುಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಬೇಕಾದರೆ ಲಾ-ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಿಂದ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿಸಿ ನೋಡಲಿ. ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನದಲ್ಲಿರುವ ನೀರು ಕೇರಳ, ಮದ್ರಾಸ್ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಮೂರು ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೂ ಹಂಚಲ್ಪಡಬೇಕು ಎಂಬ ವಾದವನ್ನು ಮುಂದೂಡುವುದಾದರೆ ಅದರ ಪರಿಮಿತಿಯೊಳಗೆ ೧೯೨೪ರ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಇದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಹೋಗುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನಿದೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ಹೋದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಮೊದಲು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ೧೯೨೪ರ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಏನಿದೆ ಅದು ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಅಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ೧೯೬೪ ರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ೧೯೬೬ರಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಸುವರ್ಣೋಚ್ಚಾರ ೧೯೨೪ ರ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟಿನ ಪರಿಮಿತಿಯೊಳಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವೋ ಅಥವಾ ಇಂಟರ್‌ಸ್ಟೇಟ್ ರಿವರ್ ಡಿಸ್‌ಪ್ಯೂಟ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತಮ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ತಜ್ಞರಾದ ಅಡ್ವೋಕೇಟ್ ಜನರಲ್ ಅವರನ್ನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಅಪನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮಗಳ ಜೊತೆಗೆ ೧೯೨೪ ರ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟಿನ ತೊಡಕುಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು

ಮಾತ್ರ ವಹಿಸಿ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ತಜ್ಞರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ. ೫ ಜನ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಸಭೆ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅವರು ಒಂದು ವರ್ಷ ಕಾಲ ಕೂತು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ೫ ವಾಲ್ಯೂಮ್‌ಗಳ ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸದೊಡನೆ ಅಡ್ಡ ಕೋಟ್ ಜನರಲ್ ಅವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ ವಹಿಸಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬೇರೆಯವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ. ಪಂಚಾಯಿತಿ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ೧೯೬೭ರ ಆಗ್ರಿಮೆಂಟಿನ ಪರಿಮಿತಿಯೊಳಗೆ ನಮಗೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಬಹುದು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ಇಂಟರ್ ಸ್ಟೇಟ್ ವಾಟರ್ ಡಿಸ್‌ಪ್ಯೂಟ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಕೂಡ ನಮಗೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಬಹುದು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಳೆದಿರುವ ನಿಲವು ಏನಿದೆ ಅದು ಉಮಾತ್ತವಾದ ನಿಲುವಾಗಿದೆ. ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ಜನರಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಶಯ ಮೂಡಿದೆ. ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರು ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಚಾರ ನಡೆದಿದೆ. ಆ ಒಂದು ಪ್ರಚಾರ ಕೇಳಿದವರಿಗೆ ಸಂಶಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ೧೯೬೫-೬೬ರಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಭಾರಿ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಖಾತೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಕೂಡ ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ವರ್ತಿಸಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಜನತೆ ಸಂಶಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಹುರುಳು ಇಲ್ಲ. ತಿರುಳು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತೇವೆ, ಕೆಲಸ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಒಂದು ನಿಲವು ತೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಸಿದ್ಧರಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅನುಮತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದರೆ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವನ್ನು ಡಿಸ್‌ಮಿಸ್ ಮಾಡಿ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಕೇಂದ್ರದವರು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಅದಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಪುನಃಯಬಾರದು. ಏನು ಬಂದರೂ ಹೆದರಿ ಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಸಿದ್ಧರಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲಾ ಒಂದಾಗಿ ತೋರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಜನತೆ ಕೂಡ ಎಚ್ಚಿತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ಹೆದರಿಕೆಗೂ ಮಣಿದ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಏನು ಒಂದು ನಿಲುವನ್ನು ಈಗ ತೆಳೆಯಲಾಗಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಪಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎ. ಚೆನ್ನೇಗೌಡ, (ಪಾಂಡವಪುರ) — ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಶ್ರೀ ಮಾನ್ಯ ನಂಜೇಗೌಡರು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಹೈತ್ತೂರ್ಪಕವಾಗಿ ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತಾ ಒಂದೆಡೆ ಮಾತನಾಡುವುದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಾಲ ಮಿತಿ ಹಾಕಿರುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ನಿಮಿಷದೊಳಗೆ ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರ ರೋಗ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಅದು ರಾಜಕೀಯ ರೋಗ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಯಾವುದೇ ಮಾತನಾಡಲಿ, ಯಾವ ವಿಚಾರವನ್ನೆ ಚರ್ಚಿಸಲಿ, ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನೆ ಕೈಕೊಳ್ಳಲಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಬಗ್ಗು ಕೊಡುವುದು ಪರಿಪಾಠ ಬಂದಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಾರ್ಟಿ ಎರಡು ಗುಂಪುಗಳು ಆದಮೇಲೆ ಈ ರಾಜಕೀಯ ರೋಗ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ರಾಜ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಬಾಂಬ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಅಸಮಾಧಾನದ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ತಳೆದಿದೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪುರಾವೆಗಳು ಇವೆ. ನನಗೆ ಕಂಡಂತೆ ೫ನೇ ಅರ್ಧಕ ಆಯೋಗದವರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಮೇಲೆ ಮೊದಲನೆಯ ಬಾಂಬ್ ಹಾಕಿದರು. ಗಡಿ ವಿವಾದದ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡನೆಯ ಬಾಂಬ್ ಹಾಕಲಾಯಿತು. ಈಗ ಕಾವೇರಿ ನೀರಿನ ವಿವಾದದ ಬಗ್ಗೆ ಮೂರನೆಯ ಬಾಂಬ್ ಹಾಕಿ ಜನತೆಯ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಅಲ್ಲೋಲ ಕಲ್ಲೋಲ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಬಣ ಕೂಡದೆ ಅರ್ಥಿಕ ಚಿಂತನೆಯ ಮೂಲಕ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ನಾಯಕರುಗಳು ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಈ ಕಷ್ಟಗಳು ನಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ೧೯೬೪ ನೇ ಆಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಹಕ್ಕಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಚರ್ಚೆ ಆಗಿದೆ. ತಮಿಳುನಾಡಿನವರು ಹಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕು ಹಾರಿಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೋರ್ಟುಗಳು ಹಕ್ಕನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತವೆ.

ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಇರಬಹುದಾದ ರೈಪೇರಿಯನ್ ರೈಟ್ಸ್, ರಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟೆಡ್ ರೈಟ್ಸ್, ಈ ಕ್ವಾಲಿಟಿ ರೈಟ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಹಿಂದೆ ಮಾತನಾಡಿದಂತಹ ಮಾನ್ಯ

(ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎ. ಚನ್ನೇಗೌಡ)

ಮಿತ್ರರು ಅನೇಕರು ಬಹಳ ವಿಶದವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನ್ಯಾಚುರಲ್ ಜಸ್ಟೀಸ್ ಮತ್ತು ಸೋಷಿಯಲ್ ಜಸ್ಟೀಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ೧೯೨೪ನೇ ಇಸವಿ ಒಪ್ಪಂದದ ಪ್ರಕಾರ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ಕಾವೇರಿ ಜಲಾನಯನದಲ್ಲಿ ಆಫ್ ಸೆಟ್ ರಿಸರ್ವಾಯರುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ನಿರ್ಬಂಧವೂ ಇಲ್ಲ ಅಂತ ಅನ್ನುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪದೇ ಪದೇ ೧೯೨೫ನೇ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ನಡೆಯುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಅಭ್ಯಂತರ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿದೆ. ವಿರೋಧ ಇಲ್ಲ ಎಂದಂತೆ ಹೇಳಿ ಆದರೆ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುವಾಗ ಡಾ|| ಕೆ. ಎಲ್. ರಾವ್‌ರವರು ನೀವು ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಎಂದರೆ ಇದು ರಾಜಕೀಯ ರೋಗ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕೇ ವಿನಹ ಮತ್ತೇನೂ ಅಲ್ಲ. ರೂಲ್ಸ್ ಆಫ್ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್ ಮಾಡಿರುವುದು ಮೈಸೂರಿನವರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಆಗ ನಮ್ಮ ದಿವಾನರಾಗಿದ್ದ ಸರ್ ಎಂ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ಮನ ಬಿಚ್ಚಿ ಮನನೊಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆಗಿನ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರ ಆದರೆ ದೇಶಿಯ ರಾಜರ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಸರ್ಕಾರ ಸಾರ್ವಭೌಮ ಸರ್ಕಾರದೊಡನೆ ಹೋರಾಡಿ ತನ್ನ ಹಕ್ಕನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಆ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಅದು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಯಿತು. ರೂಲ್ಸ್ ಆಫ್ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್‌ಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರಂತೆ ನದಿ ಪಾತ್ರದಿಂದ ೭೫ ಭಾಗ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ನೀರು ಬರಬೇಕಾಗಿದ್ದು ಮದ್ರಾಸ್‌ಗೆ ೨೫ ಭಾಗ ಹೋಗಬೇಕು. ೧೯೨೪ರ ಮೊದಲು ಇದ್ದ ೧.೧೯ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಯಿಂದ ೩.೬ ಲಕ್ಷ ಜಮೀನು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿಯಾಗಿದ್ದು, ೧೨.೬ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಯಿಂದ ೨೦.೬ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿ ಆಗಿ ಮದ್ರಾಸ್‌ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನ ಆಗಿದ್ದರೂ ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಡಾ|| ರಾಯರು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ೧೯೨೪ರ ಹುಚ್ಚು ಪ್ರವಾಹವನ್ನೂ ಕೂಡ ಗೇಜಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆ ಪ್ರಕಾರ ಲಿಮಿಟ್ ಫ್ಲೋಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ರೂಲ್ಸ್ ಆಫ್ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಅನುಚಿತವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಏರಿಯಾ ಡೆವಲಪ್-ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಅಂಕೂಲವಾಗಿಲ್ಲ ಬದಲಾಗಿ ಪ್ರತಿಕೂಲವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ನಿರ್ವಿವಾದವಾದ ವಿಚಾರ. ಈಗ ಮದ್ರಾಸ್‌ನವರೂ ಕೂಡ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ್ಗೆ ವಿರೋಧವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಾ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ತೋಳ ಕುರಿಮರಿ ಕಥೆ, ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ನೀವು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಅವರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಏನಾದರೂ ಆಗಲಿ ನಮ್ಮ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ ಎಂದೂ, ಮೈಸೂರಿನವರು ಕುರಿಮರಿಯಾಗಿರಬೇಕು ಮದ್ರಾಸಿನವರು ತೋಳವಾಗಿರಬೇಕು. ಎಂದು ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಡಾ|| ಕೆ. ಎಲ್. ರಾವ್‌ರವರು ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಎಲ್. ರಾಯರು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಅಂಧಪ್ರದೇಶದ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಮದ್ರಾಸಿನ ಒಬ್ಬ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ, ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲ. ಇಡೀ ಭಾರತದ ನೀರಾವರಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಅವರು ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಏನಾದರೂ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಒಂದು ಸವಗ್ರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಮೈಸೂರಿನವರಿಗೆ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ನಿಮಗೆ ಇದನ್ನು ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಲ್ಲಿಸದೇ ಇದ್ದರೆ ಹಣ ಕೂಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಅವರು ಬೆದರಿಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ವಿಚಾರವನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಯಾವುದೋ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಉದ್ದೇಶವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ರೀತಿ ಆಜ್ಞೆಗಳನ್ನು ತಂದೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಈ ಕಾವೇರಿ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಏನು ಮಾರ್ಗ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಫಾರಸ್ಟ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡೋಣ ಎಂದರೆ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯ ಶೇಕಡ ೫೦ ಅಷ್ಟು ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತು ಇದೆ, ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ೩ ಪರೇಂಟ್ ಇದೆ, ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ೧೧.೨ ಪರೇಂಟ್ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಫಾರಸ್ಟ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಖನಿಜ ಸಂಪತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಇನ್ನಾವ ಮ್ಯಾನ್‌ಫ್ಯಾಕ್ಚರಿಂಗ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಇಲ್ಲಿ ಇವತ್ತಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ಸಾಧ್ಯತೆ ಎಂದರೆ ಕಾವೇರಿ ನದಿಗೆ ಲೇಕಟ್ಟನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಒಂದೇ ಮಾರ್ಗವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರದ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿರತಕ್ಕ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಲ್. ರಾವ್‌ರವರು ರೀಜನಲ್ ಇಂಟ್ರಾಲೆನ್ಸ್‌ನ್ನು ಹೋಲಿಲಾಡಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಪಡಿಸುತ್ತಿರಬೇಕು ತಮ್ಮ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಒತ್ತಾಯವಾಗಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಲ್. ರಾಯರ ಹೇಳಿಕೆ ಏಕಪಕ್ಷವಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಪ್ರಜುಡೀಸ್ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವವರು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡಬಾರದು ಮತ್ತು ನಿಲುವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಎಲ್. ರಾಯರು ಆಂಧ್ರದವರು ಆದ್ದರಿಂದ ನಮಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಬೇಡ. ನಾವು ಕೂಡ ಮೈಸೂರಿನ ಜನತೆ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದಿದೆ. ಜನ ನಾವು ತ್ಯಾಗಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ದಿವಸ ನಾವು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದರೆ ನಿಮಗೆ ಹಣ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದಕ್ಕೆ ಹೆದರ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಾವು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕೇಂದ್ರ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ, ಆ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ನಾವು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಈ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಅರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ರಾಜಕೀಯ ಅಸ್ತವಸ್ತು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಅದೇ ರಾಜಕೀಯ ಅಸ್ತವಸ್ತು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಸಾವು ಕೂಡ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ಕಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಒಂದು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ಕಾವೇರಿ ಜಲಾನಯನದ ಜನತೆಯ ಪರವಾಗಿ, ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಈ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಈ ಮೂಲಕ ನಾನು ಹೇಳುವುದಾದರೂ ಇಷ್ಟೇ; ಯಾವುದೇ ತ್ಯಾಗಕ್ಕಾದರೂ ಕೂಡ ಕಾವೇರಿ ಜಲಾನಯನ ಜನತೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆವೆ, ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಡಿ, ಏನೇ ಕಷ್ಟ ಬರಲಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಮೇಲೆ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿ ಇದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ೧೯೪೭ ರಿಂದ ಕೂಡ ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಏನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಡ್ರೈಡಿಂಗ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ನೀರು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟೂ ಕೂಡ ತಡೆ ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲದೇ ನಾನ್ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ರಿವರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನು ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಕೂಡ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಇದ್ದಿಲ್ಲಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರ ಆಡಳಿತವೇ ಹೋಗಿ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಕರ್ತವ್ಯ ಲೋಪ ಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಚುನಾಯಿತವಾದ ಈ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ ಲೋಪ ಮಾಡಿದೆ. ಈಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಬೇರೆ ಒಂದು ಗುಂಪಿನ ಸರ್ಕಾರ ಆಗಿದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಒಂದು ಕೂಗು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಅಭಿಲಾಷೆಯನ್ನೂ ಜನತೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಇಷ್ಟ, ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ನಿಲುವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಲ್. ರಾಯರವರು ನಾವೆಂದೂ ಹೇಳಲಿ, ಅರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಲಿ ಅದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಅವರು ಒಪ್ಪದಿದ್ದರೆ ನೀವು ಅವರಿಗೆ ಹೆದರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಜನತೆ ಎಲ್ಲಾ ತ್ಯಾಗಕ್ಕೂ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದಾರೆ ನಿಮ್ಮ ಬೆನ್ನ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ರಾಜಕೀಯ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಇಲ್ಲ, ಎಲ್ಲರೂ ತಮಗೆ ಸಹಕಾರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊರುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂಜರಿಯಬೇಡಿ. ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಒಂದು ಗುಂಪಿನ ಸರ್ಕಾರ ಇದೆ, ನಮ್ಮ ಇನ್ನೊಂದು ಗುಂಪಿನವರು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ರೋಲ್ಸ್ ತರಿಸಬಹುದು ಅಂತ ತಾವು ಹೆದರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಆ ಪ್ರಾಂತದ ಜನರು ಯಾವ ತ್ಯಾಗಕ್ಕಾದರೂ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ರದೇಶದ ಜನತೆಯ ಅಭಿಷ್ಟಕ್ಕೆ ಯಾರೇ ಅಡ್ಡಿ ಬರಲಿ ಅವರು ಶಾಪಗ್ರಸ್ತರಾಗುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಬಿನ್ನೈಸಿಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

9-30 A.M.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ (ರಾಯಚೂರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ನಾನು ಡಾ|| ಕೆ. ಎಲ್. ರಾಯರು ಕೊಟ್ಟ ಹೇಳಿಕೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯೇನು ಮತ್ತು ಅದರ ಪೂರೈಕೆ ಹೇಗಿದೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕಾವೇರಿ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಆಪ್ಲಿಕೇಷನ್ಸ್ ನೀರು ಮೈಸೂರಿಗೆಷ್ಟು ಬರಬೇಕು, ಎಷ್ಟು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು, ವಿದ್ಯಾಸು ಎಷ್ಟು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ವಿಚಾರ ಈಗ ಬೇಡ. ಹೊಸ ರಾಜಕೀಯ ಉಲ್ಲಾಸ ಹುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷವಿತ್ತು, ವಿದ್ಯಾಸು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಹಿಂದೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವೇ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದು, ಈಗ ಡಿಎಂಕೆ ಇದೆ. ಈಗ ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಲ್ಲಾಸವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರ ಸಬ್ ಮಿಸಿನ್ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ನಮಗೆ ಒರಬೇಕಾದದ್ದನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟಿನ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ದೇವೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದರು. ೧೯೭೪ರ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟನ್ನು ೧೯೭೨ರ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟಿನ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದು ರಿವೈಜ್ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಐತಿಹಾಸಿಕವಾದ ಕೆಲವು ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಕೆ. ಆರ್. ಸಾಗರವನ್ನು ಕಟ್ಟುವಾಗ ಮತ್ತು ಎತ್ತರ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕಾದಾಗ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ)

ಮದ್ರಾಸು ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಸರಕಾರಗಳು ಈ ಅಂಗೀಕರಣಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿದುವು, ಈ ಅಂಗೀಕರಣದಿಂದ ಕೆಲವರಿಗಿರುವ ಕ್ಲಾಜುಗಳನ್ನು ಒದಿದರೆ ಹಿಂದಿನ ಇತಿಹಾಸ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಮನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕಾವೇರಿ ನದಿ ಅಥವಾ ಅದರ ಉಪನದಿಗಳಿಂದ ಬರುವ ನೀರು ಎಷ್ಟು, ಅದರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಎಷ್ಟು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸು ಎಷ್ಟು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿಲ್ಲ, ಅಂದರೆ ಕಾವೇರಿ ವ್ಯಾಲಿಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ನೀರು ಸಿಕ್ಕಬೇಕು, ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಿಕ್ಕಬೇಕು ಎಂಬುದು ಒಪ್ಪಂದದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಮೂದಾಗಿಲ್ಲ, ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾರಣ ಮೊನ್ನೆ ಹಾರಂಗಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದು ಎಂದು ಕೆ. ಎಲ್. ರಾಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಕಾವೇರಿ ವ್ಯಾಲಿಯಲ್ಲಿರುವ ನೀರು ಹಂಚಿಕೆ ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಾಗಬೇಕು ಎಂಬುದು ಈ ಅಂಗೀಕರಣದಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುವುದು. ಅದು ಕೇವಲ ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರದ ವಿಚಾರ ಅಥವಾ ನೀರಿನನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು. ಪ್ರಾಜೆಂಟ್ ಆಫ್ ವಾಟರ್ ಟುಬಿ ಡಿಸ್‌ಚಾರ್ಜ್ ಫೌಂಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಸಾಗರ್ ಮಾತ್ರ ಅದು ತಿಳಿಸುವುದು ಕಾವೇರಿ ವ್ಯಾಲಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ವಾದ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ ಮೊದಲು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯವು ಮಹಾರಾಜರ ಅಧೀನದಲ್ಲಿತ್ತು. ಅದಾದನಂತರ ೫೬ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಯಾದನಂತರ ವಿಶಾಲವೈಸೂರಾಯಿತು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಹಿಸ್ಟರಿ ನೋಡಿದರೆ ಮದ್ರಾಸಿನ ಕೆಲವು ಭಾಗ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಬಂತು ಕೆಲವು ಭಾಗ ಕೇರಳಕ್ಕೆ ಹೋಯಿತು. ಅದರ ಕಾವೇರಿ ವ್ಯಾಲಿಯ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿನ ಕೆಲವು ಭಾಗ ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಕೇರಳಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಮದ್ರಾಸು ಮತ್ತು ಕೇರಳ ಈ ಎರಡು ದೇಶಗಳೂ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಭಾಗಿಯಾಗುವವು. ಇಂದು ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರದಿಂದ ಒಪ್ಪಂದದ ಪ್ರಕಾರ ನೀರು ಹೋದರೂ ಕೇರಳಕ್ಕೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವವಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಒಪ್ಪಂದವೇನಿದೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಕಾವೇರಿ ನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾತ್ರ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಕೇರಳ ಕೇಳುತ್ತಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ, ಸ್ಟೇಟ್ ರೀಆರ್ಗನೈಜೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ನೋಡಿದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಸ್ಟೇಟ್ ರೀಆರ್ಗನೈಜೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಪಾಸ್ ಆಗಿ ಅದಕ್ಕೆ ಕನ್‌ಸೆಂಟ್ ಸಿಕ್ಕಿರುವುದು ೩೧ನೇ ಆಗಸ್ಟ್ ೧೯೫೬ರಲ್ಲಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಎರಡು ಆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿತು. ಒಂದು ಆಕ್ಟ್ ೩೩ ಆಫ್ ೧೯೫೬, ೨೨ನೇ ಏಪ್ರಿಲ್ ೧೯೫೬ರಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂತು. ಇನ್ನೊಂದು ಇಂಟರ್ ಸ್ಟೇಟ್ ವಾಟರ್ ಡಿಸ್‌ಪ್ಯೂಟ್ ಆಕ್ಟ್ ೧೯೫೬ ಆಕ್ಟ್ ನಂಬರ್ ೪ ಆಫ್ ೫೬. ರೀಆರ್ಗನೈಜೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವಾಗ ಇಂಟರ್‌ಸ್ಟೇಟ್ ವಾಟರ್ ಡಿಸ್‌ಪ್ಯೂಟ್ ಆಕ್ಟ್ ೧೯೫೬ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿತ್ತು ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ಸೆಕ್‌ಷನ್ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ರೀಆರ್ಗನೈಜೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಮಾಡುವಾಗ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಪ್ಪಂದವಾಗಿದ್ದು ಯಾವುದೇ ಅಂತರ ರಾಜ್ಯಗಳ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಪ್ಪಂದ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಕರಾರು ಬಂದರೆ ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಣಯವಾಗಬೇಕು ಎಂಬುದು ಆ ಸೆಕ್‌ಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ೧ನೇ ನವೆಂಬರ್ ೧೯೫೬ರ ಒಳಗೆ ಆಗಿರುವ ಒಪ್ಪಂದ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೇ ಅಥವಾ ರಾಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕೇ, ಈ ಎರಡೂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಒಪ್ಪಂದದ ವಿಚಾರವೇನಾಗುವುದು ಎಂಬುದು ಆ ಸೆಕ್‌ಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ನಮೂದಾಗಿದೆ. ಆ ಸೆಕ್‌ಷನ್ನಿನ ಕೆಲವು ಭಾಗವನ್ನು ಈ ಸಭೆ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಹೀಗಿದೆ:

"108. (1) Any agreement or arrangement entered into between the Central Government and one or more existing States or between two or more existing States, relating to:

- (a) the administration maintenance and operation of any Project executed before the appointed day, or
- (b) distribution of benefits, such as, the right to receive and utilise water or electric power, to be derived as a result of the execution of such project,

which was subsisting immediately before the appointed day shall continue in force, subject to such adaptations and modifications, if any (being of a character not affecting the general operation of the agreement or arrange-

ment as may be agreed upon between the Central Government and the successor State concerned or between the successor States concerned as the case may be by the first day of November, 1957, or, if no agreement is reached by the said date, as may be made therein by order of the Central Government."

ನಮ್ಮ ಸರಕಾರ ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸ್ ಸರಕಾರ ಕೂಡ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಒಪ್ಪಂದ ನೋಡಿದರೆ ಒನ್ ನವೆಂಬರ್ ೧೯೫೭ರ ಬಳಿಗೆ ಕೇರಳ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟನ್ನು ರಾಟಿಫೈ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ೩ ಸರಕಾರಗಳೂ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ರದ್ದು ಯಿತೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು ಒನ್ ನವೆಂಬರ್ ೧೯೫೭ರಲ್ಲಿ ಈ ಒಪ್ಪಂದ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಬರುವುದು. ಅನಾಮಲಸ್ ಅಗಿ ವಿಚಾರಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ. ಒಪ್ಪಂದವಿದ್ದ ರೇನು ಮಾಡಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದ ರೇನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕು. ಒಪ್ಪಂದವಿಲ್ಲವೆಂದು ವಿಚಾರಮಾಡಿದರೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇಂದು ಒಪ್ಪಂದ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಈಗ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಎರಡನೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನೆಂದರೆ, ಡಾಕ್ಟರ್ ಕೆ. ಎಲ್. ರಾವ್ ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ನಾವು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೈಸೂರು ಒಪ್ಪದೆ ಇದ್ದರೆ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದಾರೆ. ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆಂದು ಆದರೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಪ್ಪದೆ ಇದ್ದರೆ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆಂದರೆ, ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಕ್ಲಾಜ್ ಪ್ರಕಾರ ಆರ್ಬಿಟ್ರೇಷನ್ ಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕದ್ದು. ಯಾವಾಗ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಅವಾಗ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಇಂಟರ್ ಸ್ಟೇಟ್ ವಾಟರ್ ಡಿಸ್ಪ್ಯೂಟ್ಸ್ ಆಕ್ಟ್ ೧೭೫೭ ರಲ್ಲಿದೆ. ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಕ್ಲಾಜ್ ೧೦ (೧೧)ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕು ಎಂಬ ವಿಧಿ ಅದರಲ್ಲಿದೆ. ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ ನಾವೇ ನಮಗೆ ಬೇಕಾದವರನ್ನು ನೇಮಿಸ ಬಹುದು. ನಮಗೆ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಯಾಗದೆ ಇದ್ದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ನಡೆಯಬೇಕು. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಇಲ್ಲ ಅಂದ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇಂಥ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರವಿದೆಯೇ ಇಂಟರ್ ಸ್ಟೇಟ್ ವಾಟರ್ ಡಿಸ್ಪ್ಯೂಟ್ಸ್ ೧೯೫೭ರ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ನೇಮಕ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರವುಂಟೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ ಈ ಆಕ್ಟ್ ನಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ಷನ್ ೩ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು.

### The Inter-State Water Disputes Act 1956 :

3. If it appears to the Government of any State that a water dispute with the Government of any other state has arisen or is likely to arise by reason of the fact that the interests of the State or of any of the inhabitants thereof in the waters of an inter-State river or river valley have been or are likely to be affected prejudicially by :

(a) any executive action, legislation, taken or proposed to be taken or passed by the other State :

ಇದಂತೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ

(b) failure of the other State to operate or exercise any of the powers with respect to the use, distribution or control of such waters

.....

ಇದೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

(c) failure of the other State to implement the terms of any agreement relating to the use distribution or control of such waters

ಇಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ಶಬ್ದಗಳು,

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ)

"Use" distribution and "control" ಈ ಮೂರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗೆ ರೆಫರ್ ಮಾಡಬಹುದು. ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ಸೆಕ್ಷನ್ 3 (ಸಿ) ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಕ್ಲಾಜ್ 2 ಅದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ನೋಡಬಹುದು.

Agreement : 7. "Whereas as a result of such negotiations, certain rules of regulation of the K. R. S. were framed as agreed to by the Chief Engineers of the Mysore and Madras Government on the 26th day of July 1921, such rules of regulation forming annexure 2 of this agreement...."

ಈ ಇಡೀ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಏಕೆ ಆಗಿದೆ ಎಂದರೆ

for regulation of the water from Krishnarajasagar to downward areas,

how much water is to be released ?

So it is regulation of water between Madras Government and Mysore Government. It is not for the *use, distribution or control*.

How much water has to be used in Cauvery valley, how much water is to be distributed in cauvery valley cannot come under the purview of section 3 (c) of the Inter State Water Disputes Act.

ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಡಾಕ್ಟರ್ ಕೆ. ಎಲ್. ರಾವ್ ಅವರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದ ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಈಗ ಬಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು ಇಡೀ ಕಾವೇರಿ ಕಣಿವೆ ಬಗ್ಗೆ. ಕಾವೇರಿ ಕಣಿವೆಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕ ನೀರಿದೆ, ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ನೀರಿದೆ, ಕೇರಳಕ್ಕೆ ಹೋಗತಕ್ಕದ್ದೂ ಇತ್ತು. ಇದಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧಪಡುವಂಥ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

River Boards Act 1956 - Act 49 of 1956. important section 4 (1) therein Reads thus :

"The Central Government may on request received in this behalf from a State Government or otherwise by notification in the Official Gazette, establish a river board for advising the Government interested in relation to such matters concerning the regulation "....." regulation" is important "or development of the inter-state River or river valley or any specific part thereof, and for performing such other functions as may be specified in the notification; and different Boards may be established for different rivers or river valley".

ಇಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್ ಆಫ್ ವಾಟರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಡಿಸ್‌ಪ್ಯೂಟ್ ಬಂದಿದೆ. ಸೆಕ್ಷನ್ 4 (1)ರ ಪ್ರಕಾರ ಕಾವೇರಿ ಕಣಿವೆಯಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಂಶ ನೀರು ಯಾರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸೇರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ನಿರ್ಣಯ ಕೊಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಉಂಟು.

Section 22 — Arbitration —

ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

"Where any dispute or difference arises between two or more Governments interested with respect of any other matter covered by this and touching, arising out of any or the Government interested and in such form and in such matter as may be prescribed; refer the matter in dispute to arbitration."

ನಾವು ಆರ್ಬಿಟ್ರೇಷನ್ ಎನ್ನುವ ಶಬ್ದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್ ಆಫ್ ವಾಟರ್ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ಸ್ ನ ಪ್ರಕಾರ ಆರ್ಬಿಟ್ರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆರ್ಬಿಟ್ರೇಷನ್‌ಗೆ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಬೋರ್ಡ್ ರಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ನೀರನ್ನು ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಮಾತ್ರ ಈ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ನೋಡಿದಾಗ ರಿವರ್ ಬೋರ್ಡ್ಸ್ ಆಕ್ಟ್ ೧೯೫೬ ಸೆಕ್ಷನ್ ೪(೧) ಪ್ರಕಾರ ಇಡೀ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ, ಮದ್ರಾಸ್ ಮತ್ತು ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಂತೆ ಒಂದು ಬೋರ್ಡ್ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗ. ಅದಕ್ಕೆ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಎಂದು ಕರೆಯಿರಿ ಏನಾದರೂ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯಿರಿ ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆರ್ಬಿಟ್ರೇಷನ್ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

Section 8 : Inter State Water Disputes Act 1956 specifically says :

"Notwithstanding anything contained in section 3 or section 5, no reference shall be made to the tribunal and no dispute that may arise regarding any matter which may be referred to arbitration under the River Boards Act 1956..."

ಎಂದರೆ ರಿವರ್ ಬೋರ್ಡ್ಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಿದಂಥ ಆರ್ಬಿಟ್ರೇಷನ್‌ಗೆ ಯಾವ ವಿಧದ ಹೋಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಅದು ಸರಿಯಾದ ನಿರ್ಣಯ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇಂಟರ್‌ಸ್ಟೇಟ್ ವಾಟರ್ ಡಿಸ್‌ಪ್ಯೂಟ್ಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವಂಥ ಸ್ಟೆಪ್‌ಫೀಕ್ ಪ್ರಾವಿಷನ್ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ಡಾಕ್ಟರ್ ಕೆ. ಎಲ್. ರಾವ್ ಅವರ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ವಾಸ್ತವಿಕವಾದ, ಸರಿಯಾದ ಮೊಹಿತಿಯನ್ನು ಕಾಯಿದೆ ಪ್ರಕಾರ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಅವರು ಅಂಥ ಒಂದು ಕಾಯಿದೆಯ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಪಡೆದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹೇಳತಕ್ಕ ಮಾತುಗಳು ವಿಶೇಷ ಕಾಂಟ್ರಾಡಿಕ್ಟರಿಯಾಗಿವೆ. ಅವರು ನಮಗೆ ಒಂದು ಬೆದರಿಕೆಯನ್ನೂ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನೀವು ಈ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪದೆ ಇದ್ದರೆ, ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸದೆ ಇದ್ದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದಕ್ಕೆ ತಡೆಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದೆ ಇದ್ದರೂ ಆ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಹೋವನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನ ಬಸಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಪ್ಯಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ ಆಗಲೀ, ಅಥವಾ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ವಾಟರ್ ಅಂಡ್ ಪವರ್ ಕಮಿಷನ್ ಆಗಲೀ ಇವೆರಡೂ ಸ್ಪಾಚ್ಯೂಟರಿ ಬಾಡೀಸ್ ಅಲ್ಲ, ಇವು ಯಾವುದಾದರೂ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ರಿವರ್ ಬೋರ್ಡ್ಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಅಥವಾ ಇಂಟರ್ ಸ್ಟೇಟ್ ವಾಟರ್ ಡಿಸ್‌ಪ್ಯೂಟ್ಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇವೆರಡೂ ಬಾಡೀಸ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಗಿದ್ದು ಇವೆರಡೂ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನೀರು ಹಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅಧಿಕಾರ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು, ಇವೆರಡೂ ಕಾಯಿದೆಗಳು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಬಂದಿವೆ. ಸಂವಿಧಾನದ ೨೬೬ನೇ ಆರ್ಟಿಕಲ್ ಪ್ರಕಾರ ಇದಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ.

Article 262 :

"Parliament may by law provide for adjudication of any dispute or complaint with respect of the use distribution or control of the waters of any inter-State River or River valley..."

ಈ ಎರಡು ಕಾಯಿದೆ ಇರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ, ಸಿ ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಪಿ ಸಿ ಆಗಲಿ ಪ್ಯಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ ಆಗಲಿ ಕಾಯಿದೆಯ ಕಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಅವರು ಕೊಟ್ಟಂಥ ನಿರ್ಣಯ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಹೇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಭಾಗಗಳಾಗಬೇಕು ಎಂಬುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇವರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಸ್ಟೇಜ್ ಮಾಡಿ ತನ್ನ ಅಧಿಕಾರ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆರ್ಟಿಕಲ್ ೨೫೬

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ)

ಪ್ರಕಾರ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಪವರ್ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಇದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರೌವಿಜನ್ನಿನಿಂದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ನಡೆಸಬಹುದು, ಅಚ್ಚೆ ಕೊಡಬಹುದು. 231 ಆರ್ಟಿಕಲ್ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ. ಅದು ಹೀಗಿದೆ :

“236. Administrative relations :— The executive power of every State shall be so exercised as to ensure compliance with the laws made by parliament and any existing laws which apply in the State. The executive power of the Union Government shall extend to the giving of such directions to a State as may appear to the Government of India to be necessary for the purpose.”

ಇದರ ಇಂಟರ್ ಪ್ರಿಟೇಷನ್ ನಾನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಇಂಟರ್ ಪ್ರಿಟೇಷನ್ ಕಲಕತ್ತಾ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಎ ಐ ಆರ್ ೧೯೫೯ ಪೇಜ್ ೫೭೭ ನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಟರ್ ಸ್ಟೇಟ್ ವಾಟರ್ ಡಿಸ್ ಪ್ಯೂಟ್ ಹಾಗೂ ರಿವರ್ ಬೋರ್ಡ್ ಆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಬಹುದು. ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳ ಕೂಡದು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು, ಹಾಗೆ ಅಚ್ಚೆ ಕೊಡಬಹುದು. ಈ ಎರಡೂ ಆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅದರ ಇಂಟರ್ ಪ್ರಿಟೇಷನ್ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ :

A. I. R. 1959 (Calcutta) Page 506 :

“ Held further on the question whether the writ could issue upon Respondent N. 3, namely, the State of West Bengal, that according to Article 236 the executive power of every State is to be exercised not as to comply with arbitrary direction of the Government of India in exercise of its executive power. The State Government is only bound to comply with the direction of the Government of India so as to ensure compliance with the laws made by Parliament or any other law in existence. If these directions are issued under any laws that are made by Parliament then only that order issued by the Central Government is binding on the State or else we shall take it as a waste paper.

ಅಂಥ ಅಚ್ಚೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಕೆ. ಎಲ್. ರಾವ್ ಅವರೇ ಇರಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಳಿ ಇರಲಿ ಅಂಥ ಅಚ್ಚೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡುವುದು ಕಾಯಿದೆಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಆದುದರಿಂದ ಕೆ ಎಲ್. ರಾವ್ ಅವರ ಹೇಳಿಕೆ ಕಾಯಿದೆ ಪ್ರಕಾರ ಇಲ್ಲ. ಅದು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿರಲಿಲ್ಲದ ಕೆಟ್ಟ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಅವರು ಪುನರ್ ವಿಮರ್ಶಿಸಿ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ವಿವೇಚಿಸಿ ನೋಡಿ ತೀರ್ಪು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ವೂನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಈ ಸನ್ನಿವೇಶ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅವರನ್ನು ಪಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತು ಪುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ ದೊಡ್ಡ ಬೋರೇಗೌಡ (ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ) : ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕಾವೇರಿ ಕಣಿವೆ ಯೋಜನೆ ಕುರಿತವಾಗಿ ಅವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಹಳೇ ಮೈಸೂರು ಭಾಗದ ಒಂದೂ ಕಾಲು ಕೋಟಿ ಜನಿಗೆ ಮಹದನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ೧೯೪೭ ರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಆಳುವ ಪಕ್ಷದ ಎಲ್ಲಾ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲಗಳವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಯ ಜನ ಇವರನ್ನು ಶಪಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮೂರು ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳಾಗಿ ಹೋದರೂ ಕಾವೇರಿ ಕಣಿವೆಯ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಂದಾಜು ಗಲಿ, ಎಕ್ಸಿಮೇಟ ಅಗಲಿ, ಪ್ಲಾನ್ ಅಗಲಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ನಿಖರವಾಗಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಈಗ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರು ಇನ್-ಕ್ಯಾಮರಾ ವೀಟಿಂಗ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಜನರಲ್ ರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಕರೆಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು

ಎರಡು ಸಾರಿ ಕರೆಸಿದರು. ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗೆ ಹೋಗಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದೇವೆ ಕಾವೇರಿ ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನನಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಿ ನಾನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹಿಂದಿನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಕಳೆದ ಒಳು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿ ಕಣಿವೆ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲಾ ನನಗೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿ ನಾನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಅಧಿಕಾರದ ವ್ಯಾಮೋಹದ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಬಿಟ್ಟು ಉಂಟಾಗಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಿಗಡಾಯಿಸಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಒಂದು ಪಾರ್ಟಿ ಇದ್ದುದು ಎರಡು ಪಾರ್ಟಿಯಾದುದರಿಂದ ಇಂದು ಈ ಭಾಗದ ರೈತರು ಕಂಗಾಲಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಈ ವರ್ಷದ ಆಯುವೆಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಯವರಾದ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ನೀರಾವರಿ ಒಗ್ಗಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ :

ಇವು ಗಣನೀಯ ಸಾಧನಗಳು. ಆದರೂ ಈ ಪ್ರಗತಿಯ ರೀತಿ ಏಕ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿಲ್ಲ ; ನಿರಾಶಾದಾಯಕ ಲಕ್ಷಣಗಳೂ ಕಂಡು ಬಂದಿವೆ. ನೀರಾವರಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಪೇಕ್ಷಿತ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಆಗಿಲ್ಲ ; ನೀರಾವರಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿರುವ ಪ್ರದೇಶ ಶೇಕಡ ೧೦ಕ್ಕಿಂತ ತುಸು ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚು.

ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಕೋಟಗಟ್ಟಲೆ ಸಾಲ ಮಾಡಿ ಶೇಕಡ ೧೦ರಷ್ಟು ನೀರಾವರಿ ಮಾತ್ರ ಆಗಿದೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಬಗ್ಗೆ ಯಾಕೆ ಉಪೇಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಎಂಬ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ೧೯೭೪ರ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ ೫೦ ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ೧೯೭೪ರ ಒಳಗಾಗಿ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಏತಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ? ಉದಾಹರಣೆ ಮನೋಭಾವನೆ ಏತಕ್ಕೆ ತಾಳಿದರು. ? ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೇಳಿದ ಹೋದರೆ ತನ್ನ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಚ್ಯುತಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಪೋಳು ಅದೇಶ ನೀಡಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಕಾವೇರಿ ಯೋಜನೆಗೆ ೯೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಉಂಟಾಯಿ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಕಳೆದ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬಂದಾಗ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹಣ ಏತಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಲಿಲ್ಲ ? ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಸಡ್ಡೆ ಮನೋಭಾವನೆ ಇದೆ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಅಲ್ಲ ಮಗಳ ಗಂಡ ಎನ್ನುವ ಅರ್ಥ ಬರುವ ಮಾತನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇ ಗೌಡರು ಹೇಳಿದರು. ಖಚಿತವಾಗಿ ಕಾವೇರಿ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಹಣ ಒದಗಿಸಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಎರಡು ಮೂರು ಭಾಗವಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕಾರ್ಯ ತೀವ್ರವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಈಗಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಒಂದು ರಿಸೋರ್ಸ್ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿ ಸದರಿ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ೧೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಿ ಈ ಹಣವನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಳಸಾರಿಗೆಗೆ ಒದಗಿಸಿರುವುದು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇವರಿಗೆ ಇರುವ ಉದಾಹರಣೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಕಾವೇರಿ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ಮಹತ್ ಅನ್ಯಾಯಮಾಡಿದೆ. ಕಳೆದ ೧೩ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಹೊಸ ರಾಜ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣವಾದ ಮೇಲೆ ಕಾವೇರಿ ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿ ಎಷ್ಟು ನೀರು ಎಷ್ಟು ಎಕರೆ ಭೂಮಿಗೆ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಿದ್ದರಿ ? ನಿಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿದೆಯೇ ? ಯೋಜನೆ ಕೈಕೊಳ್ಳಲು ಹಣ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ರೊಕ್ಕ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಮಲತಾಯಿ ಧೋರಣೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ತಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅಂಧದವರು ನಾಗಾರ್ಜುನ ಸಾಗರ ಯೋಜನೆ ಎರಡನೇ ಸ್ಟೇಜನ್ನು ಒಪ್ಪದಿದ್ದರೂ ಮುಂದುವರಿಸಿದರು ಮೂರನೆ ಸ್ಟೇಜಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಅವರಿಗೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆಯೇ ? ಈ ವಿವಾದ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡದೆ ಇಂದು ಅಧಿಕಾರದ ಭದ್ರತೆಯ ಹಿಂದೆ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ.

10 A.M.

ತಮಗೆ ಈ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಕರುಣೆಯಿದ್ದರೆ ಕೊಡಲೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮ ೧೯೭೪ರ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಮುಗಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ೪ ವರ್ಷಗಳು ಇದ್ದ ಹಾಗೆಯೇ ಕಾವೇರಿ ಕಣಿವೆಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೂ ಕೈಗೊಂಡು ಅವುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಪೂರ್ಣ ಆಶಾ ಸನೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದರು. ಹಾಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದ್ದ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಈಡೇರಿಸದಿರುವುದಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯುದ್ಧಗಳ ಅಥವಾ ಕ್ರಾಂತಿಗಳ ಉಪಚಟುವಿರಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮನುಷ್ಯರ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ಕೌಟಿಲ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿ ಸಮಾಜವಾದಿಗಳಾದವರುಗಳ ಕಾಟ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಇಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕ ಪಕ್ಷದವರು ಇವರ ಮೇಲೆ ಅವರು ಅವರ ಮೇಲೆ ಇವರು ತೆಕರಾರುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಕಳೆದ ೧೫-೧೬ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ರಾಜ್ಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಅಸಡ್ಡೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಗಂಡಹೆಂಡಿರ ಜಗಳದಲ್ಲಿ ಕೂಸು ಬತವಾಯಿತೆಂದು ಹಾಗೆ ಇವರ ಜಗಳದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ದೊಡ್ಡ ಬೋರೇಗೌಡ)

ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದ ಧೋರಣೆಯಿರುವುದು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕು ಎಂಬುದು; ಅನಂತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಸಾಕಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಆದನಂತರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡು ಇರಬೇಕು ಅನ್ನ ತಕ್ಕ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಇವು ಇಲ್ಲಿಯ ರಾಜಕೀಯದ ಲಕ್ಷಣ. ಈ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆ ಇವರನ್ನು ಕೃತಜ್ಞ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಇವರು ಅಹೋರಾತ್ರಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಆ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪೂರ್ಣಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಹಿಂದೆ ಮದ್ರಾಸಿನವರು ನಮ್ಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಿರಬೇಕೆಂದು ವಿರೋಧವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಭವಾನಿಮತ್ತು ಅವರಾವತಿ ಎಂಬ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದು ತಪ್ಪೆಂದು ತಡೆಹಿಡಿಯದೆಬಿಟ್ಟಿದ್ದು ಇವರ ತಪ್ಪಾಗಿದೆ. ನಮಗೂ ಅವರಿಗೆ ಆಗಿದ್ದ ಒಪ್ಪಂದ ಮುಟ್ಟುರು ಡ್ಯಾಂ ಒಂದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಆಗಿತ್ತು. ಅವರು ಹೇಗೆ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ನಾವು ಹಾರಂಗಿ, ಕಂಬಡಕ, ಹೇಮಾವತಿ ಇತ್ಯಾದಿ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಮುಗಿಸಲೇಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದಾಗ್ಯೂ ಕಬಿನ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಇನ್ನೂ ಆಗದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇಲ್ಲಿ ತಕ್ಕ ನಮ್ಮ ಇಂಜಿನಿಯರು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಹಳ ಆದಕ್ಷರರೇಬಂದನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಹಳ ಚಾಕಚಕ್ಯತೆಯಿಂದ ಹಗಲೂ ರಾತ್ರಿ ಎನ್ನದೆ ದಿನಕ್ಕೆ 24 ಪಿಫ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಡೆಸಿ ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನನಗಿಷ್ಟು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನರ್ಪಿಸಿ ನನ್ನ ಮೂರ್ತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ ಜೈಹಿಂದ್.

**SRI D. B. KALMANKAR (ALAD) :** Sir, it appears to me as if a bad lawyer is supporting a very good case because from the various points that were made out by various Hon Members of this House it appears that we have slept over our rights the Government thought all these days that because there was a Congress Government at the Centre here and in Tamil Nadu, the matter could be negotiated and decided and that there was no need to look into our legal rights. That was the way in which the whole problem was viewed by the then Chief Minister Sri Nijalingappa and also by the present Government. They never applied their minds as to what they should do legally to safeguard our very important rights in the Cauvery basin. It appears from newspaper reports that there is no need for us to think that the 1924 Agreement is a very sacred one. Action should have been taken within a period of 10 years to see that the agreement is binding on the parties. That being so, the agreement is not binding on us. Secondly, as Sri Nanje Gowda has pointed out, it is not binding on us because it was entered into as a result of coercion and pressure.

We all know very well that this Government treats the Opposition in our State in a hostile manner and the same is happening to this Government *vis-a-vis* the Central Government. This Government never takes up any development works in the constituencies of the Opposition Members. So I do not blame the Central Government if they also try to make some capital out of this dispute. If they want that this should not happen, then it also becomes the responsibility of the party in power to see that it does not look to the Opposition only at the time of crisis and that it takes all the people into their confidence and takes up development works in all the constituencies without showing partiality to any of the parties. Because this

Government has taken up such an attitude towards the Opposition parties in this State in its day to day administration a similar attitude is being shown by the Central Government towards this Government. It has boomeranged against this Government. So, if the Government wants to have the support of the Opposition it must also see to it that it does not behave in a hostile manner politically towards the Opposition. Both are chips of the same block both are different faces of the same coin and I do not find any difference between this Government and the Central Government. So I do not blame the Central Government if they try to make some political capital out of this present dispute.

The Fifth Finance Commission singled out Mysore and gave it an unfavourable award in the border dispute the Centre's decision has gone against the interests of the State. Again in the Cauvery water dispute we see that Dr. K. L. Rao is siding with Tamil Nadu. It does not mean that Tamil Nadu is correct and that we have no good case but all this has happened because our Government happens to be a Government of the Syndicate and the Government at the Centre happens to be a Government of the Indicate. That is why the Government at the Centre is trying to put all types of pressure to subdue this Government.

That is all what I have seen about the attitude of the Government. For that, this Government is responsible when these questions were there, they never took any action. They should have taken action to see that the interests of our State are safeguarded. But the elder brotherly attitude of the then Chief Minister Sri. Nijalingappa is responsible for this impasse. He was unwise in thinking that our rights could be settled and established because the same Party was ruling at the Centre and in this State. No sooner the split came in the Congress, see what hardship we are facing to vindicate our rights. That being the case, I would request this Government not to seek the support of the Opposition only at the time of crisis. I wish the Government displays the same attitude throughout with the parties in Opposition and see that they are treated honourably and their constituencies do not suffer on account of the bias the party in power has got. It is only then I think we will really be in a position to see that our interests are safeguarded. Then alone it can be said that Opposition has been taken into confidence. It is only then that we can take some concerted action.

With these few words, I conclude.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಪುಟ್ಟಪ್ಪಾಮಿ (ಚಾಮರಾಜನಗರ):—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಿನ್ನೆ ದಿವಸ ಮತ್ತು ಈವೊತ್ತು ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತೂ ಕೂಡ ೧೦ನೇ ಮಾರ್ಚ್ ೧೯೭೦ನೆಯ ದಿನಾಂಕ ಶೀಮಾನ್ ಕೆ. ಎಲ್. ರಾಜ್ ಅವರು ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಿದೆ. ಅನೇಕ ಜನ ಹಿರಿಯರು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ಕಾನೂನಿನ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ನಿಲುವು ಏನು ಇರಬೇಕು ಮತ್ತು ಈ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ದಿಟ್ಟವಾದ ನಿಲುವು ಏನು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನಾದರೂ ಕೂಡ ಈಗ ಸರ್ಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ೧೦:೨

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ)

ರಿಂದ ೧೯೭೦ನೇ ಇಸವಿ ತನಕ ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನೀರನ್ನು ನಾವು ೧೯೭೪ರ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ನಮಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ನೀರಿನ ಹಕ್ಕನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಯಾವರೀತಿ ಹಿಂದೆ ಬಿಡ್ಲಿದ್ದೇವೆ ಎಂದೂ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ೧೯೪೭ ರಿಂದ ಯಾರು ಯಾರು ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿದ್ದರೋ, ಯಾರು ಯಾರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರೋ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇವೆಲ್ಲಾ ಅವರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದರು. ಆದುದರಿಂದ ಅವರೆಲ್ಲರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಟೀಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭ ಈಗೊಂದು ಬಂದಿದೆ. ಈಗೊಮ್ಮೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಮೇಲೆ ಆಗಲಿ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಿವೇಕಾಚಾರ್ಯರ ಮೇಲೂ ಈ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಬಿದ್ದಿದೆ. ೧೯೫೬ ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯವಿಸ್ತಾರವಾದ ಮೇಲೆ ರಿವರ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಇರತಕ್ಕಂಥ ನಿಯಮಗಳನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು, ಇಂಟರ್‌ಸ್ಟೇಟ್ ವಾಟರ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ೧೯೫೪ ರ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟನ್ನು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇದುವರೆಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೨-೩ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಆದರೂ ಅವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿವಹಿಸಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಅವರು ಒಂದು ದಿಟ್ಟತನದ ನಿಲುವನ್ನೂ ಕೂಡ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ೧೯೪೭ ರಿಂದ ೧೯೫೬ ರ ತನಕ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ರಾಜ್ಯಭಾರ ನಡೆಸಿದರೂ ಕೂಡ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಳಜಗಳಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸತಕ್ಕಂಥ, ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ತರತಕ್ಕಂಥ, ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಇಳಿಸತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದರು. ಎನ್ನುವ ಈ ಒಂದು ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ೧೯೪೭ ರಿಂದ ೫೬ ರ ತನಕ ಕಾಣಬಹುದು. ೧೯೫೬ ರಿಂದ ಈಚೆಗೆ ರಾಜ್ಯವಿಸ್ತಾರವಾದ ಮೇಲೆ ಹಾಗೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಈಗೊಮ್ಮಿನವರೆಗೆ ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಓಡಿಸಿಕೊಂಡು ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು, ಇಳಿಸತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು, ಇನ್ನೊಬ್ಬರನ್ನು ತರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು, ಈ ಪಾರ್ಟಿ ವೈಷಮ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿವೆ ಎಂಬ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದು ಏನೇ ಇರಲಿ ಈಗೊಮ್ಮೆ ಸರ್ಕಾರ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರವೇ ಇರಲಿ, ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲಗಳ ಮೇಲೂ ಈ ಒಂದು ಟೀಕೆಯನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ನ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ರಿವರ್‌ಬೋರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ನಿಯಮಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ನ್ಯಾಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರೊಡನೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸಿ ಸ್ಟೇಟ್ ರೀಆರ್ಗನೈಸೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಮತ್ತು ಇಂಟರ್‌ಸ್ಟೇಟ್ ವಾಟರ್ ಈಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಆಕ್ಟ್ ಈ ಎರಡನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಇಂಟರ್ ಸ್ಟೇಟ್ ವಾಟರ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ೧೯೫೪ ರ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾವೇರಿ ನದಿ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ನದಿಗಳ ಮತ್ತು ಉಪನದಿಗಳ ಜಲಾಶಯಗಳಿಂದ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಭೂಮಿ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಹಕ್ಕು ಎಷ್ಟುಬರಬೇಕು, ಈಗ ಎಷ್ಟು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನೂ ಕೂಲಂಕುಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಜೊತೆ ದೃಢೀಕರಣ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದರೆ ಈ ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶಿತ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಒಂದು ನಿಲುವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಜರೂರಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿ ಅದರ ಆಶ್ರಯ ಪಡೆದಿರುವ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರ ಜೀವನವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಬೇಕು. ಈ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸತಕ್ಕಂಥವರು ಯಾರೇ ಆಗಿರಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುವವರು ಅವರು ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದಿಂದ ಬಂದವರೇ ಆಗಿರಲಿ, ಮದ್ರಾಸ್ ಕರ್ನಾಟಕದಿಂದ ಬಂದವರೇ ಆಗಿರಲಿ ಅಥವಾ ಬಾಂಬೆ ಕರ್ನಾಟಕದಿಂದ ಬಂದವರೇ ಆಗಿರಲಿ, ಕೊಡಗಿನಿಂದ ಬಂದವರೇ ಆಗಿರಲಿ, ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಜನತೆಯ ಜೀವನವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕು ಇದು ಬಹುದಿನದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇದನ್ನು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತಂತ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿಯಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈವಗ ಜನತೆಯ ಭಾವನೆ ಏನು ಇದೆ ಎಂದರೆ, ಇವರು ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದಿಂದ ಬಂದಂಥ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು, ಅವರು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಕೃಷ್ಣಾ ಬೇಸಿನ್‌ನ್ನು ಡೆವಲಪ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಂಗೆ ಮತ್ತು ಭದ್ರ ಬೇಸಿನ್‌ನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ದುರ್ದೈವರಿಂದ ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಮುಖ್ಯ

ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಯಾರೂ ಬರುವ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಟಿ. ವರಿಯಪ್ಪನವರು ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹೆಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸ್ತಿ ಪಡೆದು ಇದರ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೂಡಿ ಹಾಕಿದರು. ಅವರು ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ರಿಯೋಟನ್‌ನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಕ್ಲಿಯರ್‌ನಾಸ್ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ಬಂದರು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬಹುಶಃ ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ರತಕ್ಕಂಥವರು ಯಾರಾದರೂ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಲಿ-ಶಿ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲೇ ಮುಗಿಸಿ ಅದನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಎನ್ನುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡುತ್ತದೆ. ಈ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲಾದರೂ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮೇಲೆಂದ ಪಾಟೀಲರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ತೆರವು ಮಾಡಿ, ಅದು ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರೇ ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ಗೆ ಸೇರಿದಂಥವರು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲಾದರೂ ಇದು ನಮ್ಮದು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ಇನ್ನು ಲಿ-ಶಿ ವರ್ಷದಲ್ಲಾದರೂ ಕೃಷ್ಣಾ ಬೇಸಿನ್‌ಗೆ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಬೇಸಿನ್‌ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆ ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಈ ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣಹಾಕಿ ಈಗ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿನ ಜನರು ಈ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ೧೯೭೪ ರ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟನ್ನು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರದೊಂದಿಗೆ ವ್ಯವಹರಿಸಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಹೊಸ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ನೀಡಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ (ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ):—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಕಾವೇರಿ ನದಿ ನೀರಿನ ವಿವಾದದ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನಾದರೂ ಸಹ ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಏಕೆಂದರೆ ನನಗೆ ಇರುವ ವೇಳೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಈ ಕಡೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ಆ ಕಡೆಯಿಂದ ಇಬ್ಬರೂ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಹೊರಿಸುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲರೂ ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನಿಂದ ಮುಂದೆ ಹೋಗುವ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದರೂ ಅವರು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರ ಮೇಲೆ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ವಹಿಸುವುದು ತಪ್ಪು ಮತ್ತು ಹಾಗೆ ಹೊರಿಸುವುದೂ ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಹಿಂದೆ ಏನಾಗಿದೆ ಅದನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿದರೆ ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೇ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹಿಂದೆ ಏನಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಈಗಾಗಲೇ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಇವೊತ್ತಿನ ದಿನದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಮೂಲಭೂತ ಕಾರಣ ಸರ್ಕಾರ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯಾರೂ ಮರೆಯುವಂತಿಲ್ಲ ಅಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಒಂದಾಗಿತ್ತು. ಇಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಇಬ್ಭಾಗವಾಗಿ ಇಂಡಿಕೇಟು ಹಾಗೂ ಸಿಂಡಿಕೇಟು ಆಗಿದೆ ಅಷ್ಟೇ. ಅದರ ಸರಕಾರ ಇದರ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹೆನ್ನೊಂದು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಈ ವಿವಾದ ಇತ್ತು. ಹೆನ್ನೊಂದು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಏನು ಸರಕಾರ ಇತ್ತೋ ಅದೇ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಸರ್ಕಾರ ಈಗಲೂ ಇದೆ. ಸಿಂಡಿಕೇಟು ಸರ್ಕಾರ ಇದೆ ಎಂದು ನಾವು ಎಲ್ಲ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯು ಅವರ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸುವುದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ಎರಡನೆಯದು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಗ್ಗೆ ಮುಂದೆ ನಾವೇನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಮ್ಮ ಕೆಲವು ಸ್ನೇಹಿತರು ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದರು. ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಎತ್ತಿದುದು ಇದನ್ನು ಆರಬಿಶ್ರೇಷ್ವರ್‌ಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೋ ಇಲ್ಲವೇ ಅಡಿ ಜುಡಿಕೇಷನ್‌ಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೋ ಎಂಬುದು ಅರಬಿಶ್ರೇಷ್ವರ್‌ಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳದೇ ಬರೀ ಅಡ್ಡಜುಡಿಕೇಷನ್‌ಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದರೆ, ನಾವು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟು ಪ್ರಕಾರ ಸರಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರವಾದ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟು ಎಂದು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋದಾಗ ವಾದ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಫಟನಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ೨೩೨ರಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ;

Parliament may by law provide for the adjudication of any dispute or complaint with respect to the use, distribution or control of the waters of, or in, any inter-State river or river valley.

ಇದರಂತೆ ನಾವು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ಕೇಳುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಏನೇ ಆಗಲಿ ಈ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. It was an agreement between two unequal parties; it was not an

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್)

agreement between equal parties. It was an agreement with a sovereign power directly controlled by the Queen and it is not an agreement between States like Tamilnadu and Mysore. ನಾವು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟಿನಿಂದ ಒಂದು ಕಡೆ ನ್ಯಾಯ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಕೂಡದು. ಅದುದರಿಂದ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದಿರುವ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್‌ಗಳು ಈ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟನ್ನು ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶಿಸಬೇಕು. Dr. K. L. Rao, also confirmed a request from the Tamil Nadu Government for referring the dispute for adjudication to a tribunal as Mysore was not willing to guarantee that the 1924 accord would be adhered to. But even Tamil Nadu has given up 1924 Agreement, and they want adjudication outside and not under the agreement itself.

ತಮಿಳುನಾಡು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟನ್ನು ವೈಯಲೇಟ್ ಮಾಡಿ ಅಮರಾವತಿ ಹಾಗೂ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿರುವಾಗ ನಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅರಬಿಟ್ರೇಷನ್‌ಗೆ ಇಲ್ಲವೇ ಆಡ್‌ಜುಡಿಕೇಷನ್ ಹೋಗುವ ಮುನ್ನ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ಇಲ್ಲವೇ ಅನಂತರ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಬಹುದು. ಆಗ ಇದ್ದ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟು ಆಗಿದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇತ್ತು ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ದುರುಪಯೋಗ ವಾಗಿದೆಯೇ ಮತ್ತು ಆಗ ಆಗಿರುವ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟನ್ನು ಇಲ್ಲಿಜರ್ಜಿ ಮಾಡುವಾಗ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಾಳೆ ಅರಬಿಟ್ರೇಷನ್‌ಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ ನಮ್ಮ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು ಕ್ಲಿಯರ್ ಆಗಿದರೆ ಸರಿಯಾಗಿರುತ್ತೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳೇನು ಎನ್ನುವುದೇ ಇನ್ನೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಕ್ಲಿಯರ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ನಾವೇ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಟಿ.ಬು.ನಲ್ ಮುಂದೆ ತಂದು ಅಡ್ಡ ಜುಡಿಕೇಷನ್ ಮಾಡುವಾಗ ೧೯೨೪ರಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದೇ ಹೋದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಸರಕಾರ ೧೯೨೪ ರ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟು ಪ್ರಕಾರ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಅವರ ಇಷ್ಟಗಳೇನು ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಇದು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ವಿರೋಧವಾಗುತ್ತದೆ. ರಿವರ್ ವಾಟರ್ ಡಿಸ್‌ಪ್ಯೂಟ್ಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ರೆವೇರಿಯನ್ ರೈಟ್ಸ್‌ಗಳು ಭರುತ್ತವೆ. ಇದರಂತೆ ಅಪ್ಪಲ್ ರೀಜನ್‌ನಲ್ಲಿ ನೀರು ಬರದೇ ಇದ್ದರೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಲೋಯರು ರೀಜನ್‌ನಲ್ಲಿ ನೀರು ಬಂದರೆ ಅವರಿಗೇನೂ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಅವರು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ. ರಿವರ್ ಡಿಸ್‌ಪ್ಯೂಟ್ಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಚಿಂತೆಗಳೇ ಇವೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಎಷ್ಟೋ ವಿದರ್ಶನಗಳೂ ನಮಗೆ ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಅಪ್ಪರು ರೀಜನ್‌ನಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾವು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಆ ಕಡೆ ತಮಿಳುನಾಡು ಸರ್ಕಾರದವರ ಭವಿಷ್ಯ ಹಾಗೂ ಅಮರಾವತಿ ಇಂತಹ ಟೆಕ್ನಿಕ್‌ಗಳನ್ನು ಆಗಲೇ ಕಟ್ಟಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ನಾವು ಅಗ್ರಿಮೆಂಟು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್ ಈ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದವರು ತಮಿಳು ನಾಡು ಸರಕಾರ ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಇವರಡರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಇಂದು ತಮಿಳುನಾಡು ಸರಕಾರದವರು ಕೇಂದ್ರದವರ ವೇಲೆ ಬತ್ತಾಯ ತಂದು ತುರ್ತಾಗಿ ಇದರ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ತಮಗೆ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ನೋಡಿದರೆ ನನಗೆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಂದೇಹ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಲ್. ರಾವ್ ರವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದರೆ.

Dr. Rao was not willing to make public the proposals he had made to the Mysore Chief Minister for settlement of water dispute. ಇದು ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದೂ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕೆ. ಎಲ್. ರಾವ್ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಸಂಶಯ ನಮಗೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ಅವರು ನಮ್ಮಿಂದ ಮರೆಮಾಚುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ನಾವು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮೊದಲು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳೋಣ ಎಂದು ಅವರು ಉದ್ದೇಶಪಟ್ಟಿರಬಹುದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕೇಂದ್ರದ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಪತ್ರ ಬಂದ ಮೇಲೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರನ್ನು ಸಮಾಲೋಚನೆಗಾಗಿ ಕರೆಸಿದರು. ನಾನು ಸಹ ಹೋಗಿದೆ. ಆಗಲೂ ಕೂಡ ವಿಷಯ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಹೇಳಬಹುದು ಎಂದು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಸಂಶಯ

ಮೊದಲು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಎಲ್. ರಾವ್ ಅವರದು ನೆಗೆಟಿವ್ ಅಪ್ರೋಚ್, ಪಾಸಿಟಿವ್ ಅಪ್ರೋಚ್ ಅಲ್ಲ. ಅವರು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಎಲ್ಲರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯದವರು ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಆಳವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸರೆ ಹಾದು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ಸರಿಯಾದುದು ಅಲ್ಲ. He has stated that we are not going to aid if you start projects. They must come to our aid taking into consideration the overall picture of the River Valley Project both in Tamil Nadu and Mysore State. ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಲ್. ರಾವ್ ಅವರು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿರುವುದು ತೀರಾ ಅನ್ಯಾಯ. ಕೇಂದ್ರದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಚಾರ ಮಾಡಿ, ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

10-30 A. M.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥಯ್ಯ (ಸೋಮುವಾರಪೇಟೆ). —ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕಾವೇರಿ ನದಿ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ತುಂಬಾ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಮಧ್ಯೆ ನಾನು ಕೊಡಗಿನ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ೧೯೨೪ ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿಗೂ ಮದ್ರಾಸಿಗೂ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಆಗುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೊಡಗಿಗೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿತ್ತು. ಈ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಏನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶ ಇರಲಿಲ್ಲ. ೧೯೫೬ ನೇ ಇಸವಿ ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಕೊಡಗು ವಿಲೀನವಾದನಂತರವೂ ಕೂಡ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಏನನ್ನೂ ಮತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವಾಯಸ್ ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕೊಡಗಿನ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಳವಳ ಬಂದಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಅತಿ ಅವಸರದಿಂದ ಕಂಬದಕಡೆ ಹಾರಂಗಿ ಮತ್ತು ಹೇಮಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಇದ್ದರು. ಆಗ ಕೊಡಗಿನ ಜನರು ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದರ ವಿರುದ್ಧ ಒಂದು ಪ್ರೊಟೆಕ್ಷನ್ ಕಮಿಟಿ (Protection of Coorg Committee) ಮಾಡಿ, ಆ ಕಮಿಟಿಯ ಮೂಲಕ ಒಂದು ಮನವಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಇನ್ನೊಂದು ಮನವಿಯನ್ನು ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟಿಗೂ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಚರ್ಚೆಗಳು ಆದವು. ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್ ಸಹ ನಡೆಸಲಾಯಿತು. ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಜನತೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಯಾವ ರೀತಿ ಕಳವಳಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯನ್ನು ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರಿಗೆ ಮನವರಿಕೆಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿತ್ತು. ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಲ್. ರಾವ್ ಅವರು ಕೂಡ ಕೊಡಗಿಗೆ ಬಂದು ಹಾರಂಗಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಇಂತಹ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಬಹುದು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿಶ್ಚಯ ಕೈಕೊಂಡರು. ಕಂಬದಕಡೆ ಪಿಕ್ ಅಪ್‌ಅನ್ನು (pick up) ಕಟ್ಟಬಹುದು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ನನ್ನ ನಂಬಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಪಿಕ್ ಅಪ್‌ಅನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಕೊಡಗಿನ ಜನರು ಕಳವಳ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಹಾರಂಗಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡಿ ಆ ಡ್ಯಾಗ್ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೇಮಾವತಿ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಡ್ಯಾಮ್ ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೇಮಾವತಿ ಯೋಜನೆ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಕೊಡಗಿನ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಅದರಂತೆ ಹಾರಂಗಿ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಕೂಡ ಎಷ್ಟೋ ಭಾಗಗಳು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಲಕ್ಷಣಾರ್ಥ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಪ್ರಾನ್ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಂಬದಕಡೆ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಎಷ್ಟು ಭಾಗ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

SRI H. N. NANJE GOWDA:—The scope of the debate is very limited. We are discussing over the statement made by Dr. Rao. Therefore there is no scope for the Hon. Member to ventilate his grievances here.

SRI G. M. MANJUNATHIAH:—To make it very clear I am going to read a portion of the memorandum submitted by the Coorg Protection Committee to the then Minister for P. W. D. Sri H. M. Channabasappa. It reads:

(SRI G. M. MANJUNATHIAH)

The people of Coorg wish to point out that the States Re-organisation Commission while recommending the integration of Coorg in the Karnataka State have specifically recommended that Coorg should be demarcated as a 'separate District of the prospective Karnataka State' (new Mysore State) which in effect is in unqualified assurance for the maintenance of the integrity of the Coorg District. It is not mere sentiment that has influenced the people of Coorg against the proposed High Dams in as much as the construction of any storage dams across the Cauvery and the Harangi Rivers in Coorg will directly result in the submersion of thousands of acres of coffee, cardamom, orange, rubber and other plantations as well as thousands of acres of fertile paddy fields apart from the adverse consequences....."

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಾಜೇಗೌಡ:—ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಡಿಮಾಂಡ್ ಬಂದಾಗ ಈ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಹುದು, ಈಗ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದರೆ ನಾವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಚರ್ಚೆಯ ತೊಕ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

SRI G. M. MANJUNATHIAH:—I am speaking on behalf of Coorg. I will read the quotation:

"..... apart from the adverse consequences, both direct and indirect, arising out of marshiness and waterlogging of extensive areas and submersion of major bridges and two highways connecting north and south Coorg "

ಕಂಬದಕಡ ರಿಜರ್‌ವಾಯರ್ ಕಟ್ಟಿದರೆ ಕೊಡಗನ್ನೇ ಎರಡು ಭಾಗ ಮಾಡಿದಂತೆ ಆಗುತ್ತದೇ ಇದರಿಂದ ಏನು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಅನೇಕರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಕಾವೇರಿ ನದಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕೊಡಗಿನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡವಾಗಿ ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ. ಕಂಬದಕಡ ರಿಜರ್‌ವಾಯರ್ ಕಟ್ಟುವುದರಿಂದ ಕೊಡಗು ಎರಡು ಭಾಗವಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ಸುಮಾರು ೨೫ ಮೈಲಿಗಳಷ್ಟು ಪ್ರದೇಶ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಭಾಗಮಂಡಲದ ಹತ್ತಿರವಿರುವ ತಲಕಾವೇರಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಲು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗದಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಯಾತ್ರಾರ್ಥಿಗಳು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಂಬದಕಡ ಯೋಜನೆಗೂ ಭಾಗಮಂಡಲಕ್ಕೂ ಇರುವ ಅಂತರ ೧೦೦ ಅಡಿಗಳು ಮಾತ್ರ. ಕಂಬದಕಡ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಯಾತ್ರಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನೇಕರು ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಿಂದ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಆದಾಯ ತಪ್ಪುಹೋಗುತ್ತದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಆರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ನೋಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು:— ತಾವು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇರುವುದು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ತಾವು ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಡಿಮಾಂಡ್ ಬಂದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಾತನಾಡಬಹುದು. ಈಗ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥಯ್ಯ:—ನಾನು ಕೊಡಗಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

SRI H. N. NANJE GOWDA:—May I take that he is supporting the Indian Government ?

SRI G. M. MANJUNATHIAH:—I would like to tell a story in this connection. In England there was a proposal to build a dam in certain place. The people of that area objected on the ground that construction of dam would spoil the beauty of the place. England is a Democratic Country. It yielded to the wishes of the people and did not construct the dam. Here the Coorg District will be ruined if all the dams come into existence. It is a misfortune that the Coorg District has joined the Mysore State. If the voice of the coorg is ignored by the Government, it is the denial of the democratic rights of the people of that District. To save time I will not take much time of the House and I will stop my talking by lodging my protest against construction of dams in Coorg District and my protest must be recorded. In the memorandum we have stated what is the capital loss to this District.

SRI H. N. NANJE GOWDA:—We have also ascertained the facts from the Coorg District. I know what is the opinion of the Coorg people.

SRI G. M. MANJUNATHIAH:—We have stated in the memorandum the total capital loss to the Government would be about Rs. 16 crores and 71 lakhs as estimated somewhere in 1958-59. Today, the loss will be much more than that. This aspect may be taken into consideration while deciding about Kambadakada Project.

I thank the Chair for the opportunity given to me.

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಂಜೇಗೌಡ (ಮದ್ದೂರು): ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ೧೯೨೪ ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೂ, ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸಿನವರಿಗೂ ನಡೆದ ಆಗಿರಿತಕ್ಕಂಥ ಒಪ್ಪಂದದ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಸ್ನೇಹಿತರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಸ್ನೇಹಿತರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಆಗ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಒಪ್ಪಂದ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿಲ್ಲ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ನ್ಯಾಯದೊರೆಯಬೇಕಾದರೆ ಇದನ್ನು ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೨೪ ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಿ, ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಈ ರೀತಿ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಮುರಿದಿರತಕ್ಕ ಮದ್ರಾಸಿನ ಬಗ್ಗೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಾಳಿದ್ದಾರೆ? ಈಗ ಮೈಸೂರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಾಳಿದ್ದಾರೆ? ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಒಂದೆಯೇ ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ತಾಳಿದ್ದರೆ? ಈ ಒಪ್ಪಂದ ಮುರಿದು ಬೀಳುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ ಮೂರು ಜನಗಳು ಸೇರಿ ಇವರ ಮಧ್ಯೆ ಆಗಿರಿತಕ್ಕಂಥ ಒಪ್ಪಂದ ಮುರಿದು ಬೀಳಬೇಕಾದರೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಕೂಡ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪಾರ್ಟಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ ಯಾವಾಗ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಂತಹ ಮದ್ರಾಸಿನ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಅವರು ಮುರಿದು ಹಾಕಿದ್ದರೋ ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಮಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಅನಾವಶ್ಯಕ ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಯಾವ ಒಂದು ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ಗೂ ಇದು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಾವು ಒಪ್ಪಂದದ ರೀತಿಯ ನಮಗೆ ದೊರೆಯ ಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ನ್ಯಾಯವಾದ ಹಕ್ಕನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಾವು ಈಗ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೇನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೋ, ಅವುಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಂಚೇಗೌಡ)

ಒಂದು, ಎರಡನೆಯದು ಮೊದಲು ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ, ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಹರಿದು ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಇಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸೇರಿದೆ. ಹಿಂದಿನ ಒಪ್ಪಂದ ರೂಲ್ಸ್ ಮತ್ತು ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್ ಅನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಮದ್ರಾಸಿನವರಿಗೆ ಬರಬೇಕಾದಂತಹ ನೀರಿಗೆ ಅವರು ಈಗಾಗಲೇ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಅವಗಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜಮೀನು ಶರೀ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಲಾಯಖ್ತಾಗಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟು ಜಮೀನನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮದ್ರಾಸ್ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ನೀರಾವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ನೀರು ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ನೀರಿನ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ ರೂಲ್ಸ್ ಅಂಡ್ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೆ.ಆರ್. ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್.ಟಿ. ನೀರನ್ನು ಕನ್ನಂಬಾಡಿ ಕಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಇಂಪೌಂಡ್ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಕೆ.ಆರ್.ಎಸ್. ಕೆಳಗಡೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ೨೫ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಅಚ್ಚು ಕಟ್ಟಿಗೆ ಅದು ಡೆವಲಪ್ ಆಗಲು ಇನ್ನೂ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ರೂಲ್ಸ್ ಆಫ್ ಇಂಪೌಂಡ್ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆದರೆ ಕೆ.ಆರ್.ಎಸ್. ಕೆಳಗಡೆ ನಾವು ಬೇಸಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಾವು ಹೇಮಾವತಿ, ಕಂಬದಕಡ, ಹಾರಂಗಿ, ಮತ್ತು ಕಟನಿ ಈ ಜಲಾಶಯಗಳಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡದಿದ್ದರೂ ನಾವು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ನಾವು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ನಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಯಾವುದಕ್ಕೂ ನಾವು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕದೆ ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ಕೆ. ಬೊಮ್ಮೇಗೌಡ (ಕೃಷ್ಣರಾಜಪೇಟೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್ ನ ನೀರಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಉಲ್ಲೇಖ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಈಗ ಅದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮನವರಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈಗ ಅದರಮೇಲೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಒಂದು ಪರಿಣಾಮವಾಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರದ ನೀರಾವರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಲ್. ರಾವ್ ಅವರು ನಮ್ಮ ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್ ಸ್ವಾಚ್ಛಗ್ರಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಈಗ ಇವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಓಡಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದೇ ಸ್ಥಿರವಿಲ್ಲ, ಸ್ಥೂರ್ತಿಯನ್ನು ಹಿಂದೆಯೇ ಹೊಂದಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದತ್ತಿರತಕ್ಕ ಕಾವೇರಿ ನೀರನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಟ್ರಿಬ್ಯುಟರಿಗಳ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕು, ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮ ನೀರಾವರಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಉತ್ತಮವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ನಮಗೆ ಫಾಯಿದ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಕುತೂಹಲವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಸ್ಥೂರ್ತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ನೀರಿನ ವಿಚಾರ ಇಷ್ಟು ಆಗುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ನೀರಿನ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ನಮಗೂ ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸಿನವರಿಗೂ ಏನು ಒಂದು ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಗೆಲಿಕೆ ಸೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಿದೆ ಅದನ್ನು ಒಂದು ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಅವರು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಹೊರಸಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಸರ್.ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ದಿವಾನರಾಗಿದ್ದಾಗ ಅವರು ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿನ ಪರವಾಗಿ ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಆಗ ಮದ್ರಾಸಿನ ಪರವಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗತಕ್ಕ ಗೌರ್ನರ್ ಅವರು ಈ ನದೀ ನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆಯ ಮೀಟಿಂಗಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಈ ಮೀಟಿಂಗಿಗೆ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿನ ಪರವಾಗಿ ಸರ್.ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಈ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಆಗಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಅದನ್ನು ಆಗ ಮದ್ರಾಸಿನ ಗೌರ್ನರ್ ಅವರು ನಮಗೆ ಬಲಾತ್ಕಾರವಾಗಿ ಹೊರಿಸಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಆಗ ಸರ್ ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಈ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟನ್ನು ಹೊರಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆಗ ವಿಧಿಯಲ್ಲದೆ ಕನ್ನಂಬಾಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟಿಗೆ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದರೆ ಸಾಕು ಎಂದು ಆ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಆದರೆ ಆ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ನ್ಯಾಯಬದ್ಧವಾದ, ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾದ, ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾದ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಕನ್ನಂಬಾಡಿ ಕಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ, ಕೆಲವು ಕಂಡಿಷನ್ಸ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಕಟ್ಟಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಡವೆಂದು ಮದ್ರಾಸಿನವರು ಅಡಚಣೆಗಳನ್ನು ತಂದು ಆತಂಕ ಪಡಿಸಿದರು ಮತ್ತು ಆಗಿದ್ದ ವೈಸ್‌ರಾಯಿಯವರು ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟರು. ನಮ್ಮವರು ಏನೇ ಆಗಲಿ, ಕಟ್ಟಿಯೇ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಯಾವ ಕಂಡಿಷನ್ ಹಾಕಿದರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ರಾಜ್ಯ ಹೋದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಜಾ ನಾಯಕರು ಆಳುವುದಕ್ಕೆ ಶುರು ಆದ ಮೇಲೂ ನಾವು ಕಂಡಿಷನ್ಸ್ ಮನ್ನಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡೇ ಬಂದವು. ಆಗಲೇ ತಮಿಳುನಾಡು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದನ್ನು ಮನ್ನಣೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ನಾನು ತಮಿಳುನಾಡು ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂಥಾ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆದಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿದಾಗ ಇಲ್ಲ, ಅವರು ಅಗ್ರಿಮೆಂಟಿಗೆ ತಸ್ತೀರವಾಗಿ ನಡೆದು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಜಮೀನು ಅಚ್ಚು ಕಟ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು, ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನಾದರೂ

ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಇದು ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ, ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಬಶಾತ್ಕಾರವಾಗಿ ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ಕಂಡೀಷನ್, ಅಷ್ಟೇ ತಮಿಳುನಾಡು ಸರ್ಕಾರದವರು ನ್ಯಾಯಬಾಹಿರವಾಗಿ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿ, ಅವರು ಆ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್‌ಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ, ನಾವಾಗಲಿ, ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಲಿ. ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯವಾದ ವಿಚಾರ. ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ನಮ್ಮ ರೈಪೇರಿಯನ್ ರೈಟ್ಸ್‌ನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಯತನಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ೨೨ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಾನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ರೈಪೇರಿಯನ್ ರೈಟ್ಸ್‌ನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಈಗ ಏನಾದರೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಕೆ. ಎಲ್. ರಾಜ್‌ಅವರು ನಿಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಮಿಳುನಾಡು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಲೋಪಗಳನ್ನು ನಾವು ಅವರ ಮುಂದೆ ಇದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಇಡಲಿಲ್ಲವೇ? ಇವೊತ್ತಿನದಿವಸ ಅಮರಾವತಿ ಮತ್ತು ಭವಾನಿ ಆಣಕಟ್ಟುಗಳಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಲಕ್ಷಾಂತರ ಎಕರೆಗಳ ಮೇಲೆ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನಾವು ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋಗುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಬುನಿರತಕ್ಕ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು. ಈಗ ನಿಮ್ಮ ಕೆ.ಎಲ್.ರಾಜ್ ಅವರಿಗೆ ಬರೆದು, ನಾವು ಇದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ನಮ್ಮ ಪಾಲಿಸಿ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ದಿಟ್ಟಿತನಿಂದ ಹೇಳಿ ಮುಂದೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಡಿ, ಆಗ ನಾವು ನಿಮಗೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಹಿತದ ಪ್ರಿಯಿಂದ, ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಹಿತದ ಪ್ರಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ನೀರಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದು. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಡತನ ನಿವಾರಣೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಏಳಿಗೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಇನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕು, ಇದನ್ನು ನಾವು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರೆ, ಮೈಸೂರು ದೇಶ ಅಳಿಸಿಹೋಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ದೇಶ ಎನ್ನತಕ್ಕದ್ದು ಯಾವ ಒಂದು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೂ ಇಲ್ಲದೆ, ಹೀನಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗಲಾದರೂ ಅಲ್ಲಿಹೋಗಿ ನಮ್ಮ ಕೆಸನ್ನು ಅವರ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕು. ಕೆಸು ನಮ್ಮ ಪರವಾಗಿ ಇದೆ. ಇವತ್ತು ಕಬಿನಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ೧೫-೧೬ ವರ್ಷವಾಯಿತು, ಇನ್ನೂ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ನಾವು ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಬೇಗನೇ ಮುಗಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ, ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆಬರುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲದೆಂದು ಹೇಳಿ, ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಕೆಸನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅವರ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟು, ಕಾವೇರಿ ನೀರನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಕಲ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಆರ್) ನ ನಾಯಕರಾದ ಸಿದ್ದ ಎರಪ್ಪನವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚ ಮುಸ್ಸಿಗೌಡ (ಹುಲಿಯೂರುದುರ್ಗ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ಅಕ್ಷಮ್ಯವಾದ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಮಾಡಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಕಾವೇರಿ ನದಿ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ, ಕೃಷ್ಣಾ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ೧೯೭೪ ರೊಳಗೆ ಇದರ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಯವರು ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ೭೪ ಗಂಟೆ ಹೊತ್ತು ನಿಂತು ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ತಾರತಮ್ಯ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಆಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಇಂಟರ್ ಸ್ಟೇಟ್ ವಾಟರ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಇದನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇವರಲ್ಲಿ ಅಪಾಯ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಆದರೆ, ಅದು ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಕ್ಲಾಸ್ ೧೦-೧೫ ರ ಪ್ರಕಾರ ಅರ್ಬಿಟ್ರೇಷನ್‌ಗೆ ಹೋಗುವುದು ಉತ್ತಮ. ಅರ್ಬಿಟ್ರೇಷನ್‌ಗೆ ಹೋದರೆ, ನಾವು ಕೆಲವಾರು ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಜೊತೆಗೆ ತೀರ್ಮಾನವಾದ ಮೇಲೆ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್‌ಗೆ ಕೂಡ ಹೋಗುವ ಅವಕಾಶ ಇರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಮತ್ತು ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಷರತ್ತುಗಳು ಒಂದೆಕೊಂದು ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾದ ಷರತ್ತುಗಳು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ನಂಜೇಗೌಡರು, ಮತ್ತು ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಪಾಲಿಸದೆ ಹೋದರೆ, ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅರ್ಬಿಟ್ರೇಷನ್‌ಗೆ

(ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ)

ಹೋಗತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದೇ ರೀತಿ ಪೂರ್ವೋರ್ಧನ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಸ್. ಒಂದು ಕಡೆ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಫ್ಲೋ ಬಿಡುವುದು. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ೩೫ ಟಿ ಎಂ ಸಿ ಎಫ್ ಟಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು. ಇದು ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾದ ಪರತ್ವಗಳಾಗಿ ಏಕೆ ೩೫ ಟಿ ಎಂ ಸಿ ಎಫ್ ಟಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ, ಪೋರ್ವೋರ್ಡ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಸ್ ಬದಲಾಯಿಸದೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ೧೯೭೯ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಆಪ್ತರ್ ಅಣಕಟ್ಟು ಒಡೆದುಹೋಗಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಆ ವಿಷಯ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆಗಿ ಮಂಚಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪೂರ್ವೋರ್ಡ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಸ್ ಬದಲಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಒಂದಲ್ಲ, ಎಷ್ಟು ಸಲವಾದರೂ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದಿದ್ದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ; ಅವರು ಈ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಿಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದು ತಡೆಯಲಾರದಷ್ಟು ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅವರು ಇತರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏನು ಮನಸ್ಸಾಪ ಇದ್ದರೂ, ಅದನ್ನು ಬಿಡಗೊಟ್ಟಿ ಕೆ ಎಲ್ ರಾಮರ ಹೇಳಿಕೆ ನಮಗೆ ಬಹಳ ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾದುದು ಎಂದು ಪ್ರಧಾನಿಯವರನ್ನು ನೋಡಿ ಹೇಳಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಮಾಡಿದ ಹೇಳಿಕೆ ಅಷ್ಟು ವಾಗಿದೆ. ತಮಿಳು ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಗಿಮೆಂಟಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಂದಮೇಲೆ, ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆಗೆಯಬಾರದು. ಇದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಬೆಂಬಲ ಇದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹಣ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕಿಂದು ಒಂದು ರಿಸೋರ್ಸ್ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಹಣ ಎಷ್ಟು ಬೇಕು ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ೧೯೭೪ರಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣಬೇಕು, ಆ ಹಣವನ್ನು ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸಂಪಾದಿಸಿ ಆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕು. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಅದಕ್ಕೆ ಧೈರ್ಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಾಳಿರುವ ನೀತಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ನಾನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತೂ ಇವರು ೨೩ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನೋಡಿದರೆ, ಈಗ ಎದ್ದಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಬಿಸಿಸಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ನನಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದ್ದರೆ, ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಪಕ್ಷಗಳ ಒಂದು ನಿಯೋಗವನ್ನು ದೆಹಲಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಈ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದೀರಪ್ಪ (ಹರಿಹರ):— ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಈಗ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮನ್ಮಾನ್ಮಾನ್ಯರೇ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಮಾತನ್ನು ಎತ್ತಿದ್ದರಿಂದ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಕಂಡುಬಂದದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಎದ್ದು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಇದನ್ನು ಪಕ್ಷಾಂತಿತ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕೆನ್ನುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಈಗ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆಯೂ ಅವು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಲ್ಪಡುವ ನಾವು ನಮ್ಮ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಕೊಡುವವರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪಕ್ಷಾಂತಿತವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನಾದರೂ ಈ ದೇಶದ ಜನಗಳ ಪರವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಸಾಧನವನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಅಂಥದವರು ಕಟ್ಟಿ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಪೂರೈಸಿದರೋ ಅದೇ ಏನು ವಸ್ತು ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ದಿಟ್ಟ ನಿಲುವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕೆಂದು. ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್ (ಹುಬ್ಳಿ-ಮಂತ್ರಿಗಳು):— ಸನ್ಮಾನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕಾವೇರಿ ನದಿ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಇದರ ವಿವಾದದ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದ ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟ ನಂತರ ಆ ಹೇಳಿಕೆಯಿಂದ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಳವಳ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ನನ್ನೆಯಿಂದ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಭಾಷಣಮಾಡಿ

ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕಳಕಳವೇಳಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ತರಹದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ನೀರಾವರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಗಡಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಉಚಾರಗಿರುವ ವಿವಾದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹಾದಿಯನ್ನು ಹೊಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದು ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕೇಳಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಕಳವಳವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಕಾವೇರಿ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಮತ್ತು ಜನರಲ್ಲಿ ಕಳವಳವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಕಾರಣಿಯೆಂಬೊಲರಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ನೀರಾವರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡಲಾರದೆ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದಾಗಿ ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ೧೯೬೭ರಲ್ಲಿ ಆಗಿನ ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಈಚೆಗೆ ಆ ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬೇರೆಯಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ೧೯೭೨ರ ನಂತರ ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಾವರೀತಿ ಇರುತ್ತದೆಯೆಂದು ಎನ್ನಬಹುದು ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಹೇಳಿದ ತಾತ್ಪರ್ಯ ಏನೆಂದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸುತ್ತದೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅದೇ ಪಕ್ಷ ಇರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾರಾಜ್ಯ ತತ್ವವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರಜಾರಾಜ್ಯದ ತಳಹದಿಯಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕಟ್ಟುವಾಗ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಸರ್ಕಾರ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪ್ರಜಾರಾಜ್ಯ ಬೆಳೆಯ ಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ಪ್ರಜಾ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇರಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಬಹುಶಃ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇವತ್ತಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಗುರುತರವಾದುದಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲಾದರೂ ವರ್ತಿಸಿದರೆ ಪ್ರಜಾರಾಜ್ಯಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೂ ಅಷ್ಟು ಹಾನಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವರೀತಿಯಿಂದಲಾದರೂ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ವಾಗುವಂತೆಯೊಂದುಮತ್ತು ಇನ್ನೊಂದು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೂ ಅನಾನುಕೂಲ ವಾಗುವಂತೆಯೊಂದು ವರ್ತಿಸಿದರೆ ಬಹುಶಃ ಆದರಿಂದ ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮತು ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ರಾಜ್ಯಗಳ ಮೇಲೆಯೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಇದೇ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಮೇಲೇ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ಪಕ್ಷದ ಕೈಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರಲಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವಂಥ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಪಕ್ಷಪಾತ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲದೆ ಜನತೆಯ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಆರೀತಿ ಭಾವನೆ ಬರುವಂತೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಕೇವಲ ನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಲದು ಪ್ರಜಾರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ನಾವು ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂಬ ಭಾವನೆ ಎಲ್ಲಾ ಜನರಲ್ಲಿಯೂ ಉಂಟಾಗುವಂತೆ ನಡೆದು ಕೊಳ್ಳುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಇದೆ ನಾನು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಯಾರನ್ನೂ ಟೀಕೆಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ತಪ್ಪುಗೊಂಡೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಜಾಯಿಂಟ್ ರೆಸಪಾನ್ಸಿಬಿಲಿಟಿ ಯಿರುವುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಪಾಸ್, ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಲ್. ರಾವ್ ಅವರು ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದರೆ, ಅದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಧೋರಣೆಯೆಂದು ಹೇಳಬೇಕೇ ಹೊರತು ಅದು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಎನ್. ಡಾ|| ಕೆ. ಎಲ್. ರಾವ್ ಅವರ ಧೋರಣೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಟೀಕೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರದ ಮೇಲಾಗಲಿ ಮತ್ತು ಯಾರ ಮೇಲಾಗಲಿ ಮಾಡುವುದು ಅಷ್ಟು ಸಮಂಜಸವಾದುದಲ್ಲವೆಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಆ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನ ಅಫಿಷಿಯಲ್ ವರ್ಷನ್ ನನ್ನಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಪೇಪರ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವುದರ ಮೇಲೆ ನಾವು ಮಾತನಾಡ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಫಿಷಿಯಲ್ ವರ್ಷನ್ ಮುಂದೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಏನು ಮಾಡಿದಾರೋ ಅದು ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಕ್ಯಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಮತ್ತು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಇನ್ನೂ ಸಿಗಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಆದರೆ ಒಂದು ಅಧಾರದ ಮೇಲೆ ಏನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಮೆಟೀರಿಯಲ್ ಇಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಇಂಡಿಯನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಕಾರ ನೋಡಿದರೆ ಹೀಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

“Dr K. L. Rao, Union Minister for Irrigation and power declared in the Lok Sabha today that Mysore State would not be entitled to Central aid if it proceeded with the irrigation projects in the Cauvery basin without sanction of the Planning Commission.

ಅವರು ಯಾನರೀತಿ ಸ್ಟೇಟ್ ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬ ಒಗೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಅಫೀಸಿಯಲ್ ವರ್ಷನ್ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಈಗ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವ ಹಾಗೆ, ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಸೆಂಟ್ರಲ್‌ವಿಡ್ ಶಿಗುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ, ಅವರು ವಿಡ್ ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. Mysore State would not

(ಶ್ರೀ ವಿರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್)

be entitled to Central aid if it proceeded with the irrigation projects in the Cauvery basin. There would not be Central aid to there projects. ಇದರಲ್ಲಿ ನನಗೇನು ಸಲಯ ಬರುತ್ತದೋ, ನೀವು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡರೆ ಸರಿ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಒಂದು ಕಾಸು ಕೂಡ ನಿಮಗೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಅರ್ಥಬರುತ್ತದೆ. ಆರೀತಿ ಇರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ—ನಿಮ್ಮ ಅಫೀಸರ್ ಅಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಫೀಸಿಯಲ್ ವರ್ಷನ್‌ನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ವಿರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್—ಅಫೀಸಿಯಲ್ ವರ್ಷನ್ ನನಗೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಅಂದರೆ, ಅವರ ಪ್ರಿಪೇರ್ಡ್ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾತ್ರ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ, ನಾವು ಪ್ರಿಪೇರ್ಡ್ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಕಾಲ್ ಅಟೇನ್ಷನ್ ನೋಟಿಸನ್ನು ಯಾರು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ ಅವರು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ, ಆ ರೀತಿ ಕ್ವಾಂಟಿಟಿಷನ್ ಏನಾದರೂ ಕೇಳಿದರೆ ಅದು ಈಗ ನನ್ನ ಮುಂದೆ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಸಿದ್ದ ವಿರರಪ್ಪ :—ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ ನಿಮಗೆ ಅಫೀಸಿಯಲ್ ವರ್ಷನ್ ಬರುವವರೆಗೂ ಅವರ ಮೇಲೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ಕಾಮೆಂಟ್ಸ್ ಮಾಡದೆ ಇರುವುದು ಸೂಕ್ತ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈವೊತ್ತು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಜನರಲ್ ಕಾರಿಯಪ್ಪನವರ ಇಷ್ಟೂ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೋ ವರ್ಷನ್ ಬಂತು ಎಂದು ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂದಿದ್ದು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ತಮ್ಮ ನಿಲುವನ್ನು ತಾವು ತಿಳಿಸಿ, ನಿಮ್ಮ ಮಾತಿಗೆ ಅಡ್ಡಿ ಬರುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬೇಡಿ. ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಏನು ನಡೆದಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಇರಲಾರದು. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿದರು, ಏನು ಜವಾಬು ಕೊಟ್ಟರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚಿಸಿ ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಡಿಪ್ಯೂಟಿ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ನಿಲುವನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಸೂಕ್ತ ಎಂದು ತೋರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್ :—ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದೆ, ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಆದೇಕೆ ಒಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಅಫೀಸಿಯಲ್ ವರ್ಷನ್ ಏನಿದೆ ಎಂದು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಯಾವ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ಹೇಳುತ್ತೇನೆಯೆ ಹೊರತು ಅವಕಾಶ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ವಿಚಾರ ಅಥವಾ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶ ನನಗೆ ಇಲ್ಲ. ಜನರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕಳವಳ ಉಂಟಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಇವು ಎಲ್ಲಾ ಕಾರಣಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ನಿಜವಾಗಿ ಇರಬಹುದು, ನಿಜವಾಗಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇರಬಹುದು ಆ ಮಾತು ಬೇರೆ. ಈ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಬರುತ್ತದೆ. ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗೆ ಹಣ ಕೊಡುವಹಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಬೇರೆ ಬರುತ್ತದೆ. ನೀವು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದು ಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ನಿಮಗೆ ಏನೂ ಕೊಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ, ಏರ್ಪಾಡುವುದು ಒಂದು ಕಾಸೂ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಅರ್ಥ ಬೇರೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅಫೀಸಿಯಲ್ ವರ್ಷನ್ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೋ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

SRI M. S. KRISHNAN :—At the end of it, he has also stated that certain proposals have been sent to the Chief Minister of Mysore ಅವು ಏನು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ತಾವು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಏನಾದರೂ ಪ್ರಪೋಜಲ್ಸ್ ಬಂದಿವೆಯೇ? ಪ್ರಪೋಜಲ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಣೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ವಿರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್ :—ಪ್ರಪೋಜಲ್ಸ್ ಏನು ಬಂದಿವೆ ಎನ್ನುವುದು ಕೇಂದ್ರದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಗೆಡಹಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಡಿಸಕ್ಲೋಜ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅವರು ಡಿಸಕ್ಲೋಜ ಮಾಡುವುದರೊಳಗೆ ನಾನು ಈ ಸಭೆಗೆ ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಪೋಜಲ್ಸ್ ಏನು ಬಂದಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಈವೊತ್ತು ಹೇಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಅವರ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

"All aspects of the Cauvery dispute were under careful consideration by the Centre to find out how the present dispute could be settled.

ಇದನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಒಹುಶಃ ಅವರು ಹಾದಿ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ;

Dr. Rao said, if no settlement was possible through negotiations, the Centre would have no option but refer the dispute to a tribunal for adjudication.

ಏನಾದರೂ ಸಮಾಧಾನಕರವಾದ ಹಾದಿ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಾರದೆ ಹೋದರೆ ನಮಗೆ ಮತ್ತೆ ಏನು ಹಾದಿ ಇಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗೆ ಹಾಕಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

Dr. Rao said the Mysore Government was clearly exceeding the scope of the 1924 Agreement between Madras and Mysore States."

ಒಗೆ ಹೇಳಿರುವುದು ಬಹಳ ದುರದೃಷ್ಟಕರ. ಏತಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಒಂದು ಹಾದಿ ಹುಡುಕುತ್ತೇವೆ, ಒಂದು ವೇಳೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನ ವಿಫಲವಾದರೆ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ನಿರ್ಣಯ ಕೊಡುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನೀವು ತೃಪ್ತಿಪಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಎನ್‌ಕ್ವೆರಿ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಬರದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಬಹಳ ದುರದೃಷ್ಟಕರ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಸೂಚಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ :—ಮಾನ್ಯ ಕೆ.ಎಲ್. ರಾವ್‌ರವರು ಅಸರ್ವನ್‌ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ಆಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಮುರಿದಿದೆ ಎಂದು. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ತಮ್ಮ ನಿಲುವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಹೇಳಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಏತಕ್ಕಿಂತ ರಾಜಕೀಯ ಕಾರಣಗಳು ಏನಾದರೂ ಇರಲಿ, ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರೂ ಕೂಡ ರಾಜ್ಯದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾವು ಇನ್ನೂ ಹೇವನಾತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗೆ ಕೈಹಾಕದೆ ಇರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ವಯಲೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಅಸರ್ವನ್ ಮಾಡುವಾಗ ತಮ್ಮ ನಿಲುವು ಏನು? ಅದನ್ನು ನೀವು ಡಿಸ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ? ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ? ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಹೇಳುವುದು ಸೂಕ್ತ ಎಂದು ನನಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್ :—ಈಗ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕಳವಳ ವ್ಯಕ್ತಮಾಡಿ ಅನೇಕ ಠಲಹೇಳನ್ನು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಸಹಕಾರಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದಕ್ಕೆ ನಾನು ತುಂಬಾ ಅಭಾರಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಮೊದಲೇ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಸ್ಪಷ್ಟ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಪ್ರಪೋಜಲ್ ಬಂದಿದೆ, ಅದಾದ ಮೇಲೆ ರಿಮೈಂಡರ್ ಬಂದು ಒಂದು ವಾರದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳು ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಭರವಸೆ ನೀಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೇಳಿದ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಪೋಜಲ್ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ನಿಲುವೆಯು ಏನು ಇದೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲಾನೇಷನ್‌ನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಬೇಗ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವಾರದಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಆದಕ್ಕಾಗಿ ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ (೧೨)ರ ಆಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಒಗ್ಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಆಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಬೈಂಡಿಂಗ್ ಇದೆ, ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ನಮಗೆ ಏನು ನೀರು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ, ಉಳಿಯುತ್ತದೆ, ಎಷ್ಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಯಾವುದರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಮಾತನಾಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ನಾನು ಹೋದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

I have my own reservations regarding the 1924 Agreement ಎಂದು ಆದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬಹುದು. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಪ್ರಪೋಜಲ್ ಮತ್ತು ಸರ್ವಿಸಿಕ್ವೆಂಟ್ ರಿಮೈಂಡರ್ ಒಂದ ಮೇಲೆ ಇಷ್ಟೇ ಮಾತನಾಡುವುದು ಜನರ ಲಾ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ.

(ಶ್ರೀ ವಿರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್)

ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ನಮ್ಮ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳೊಡನೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಇಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಇರುವಾಗ ಇದು ಕೇವಲ ಅಡ್ಡೋಕೇಟ್ ಜನರಲ್ ಮತ್ತು ಲಾ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಅವರಿಂದ ಆಗುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು, ಮಹಾಪ್ರದ ರಿಟೈರ್ ಹೈ ಕೋರ್ಟ್ ಜಡ್ಜ್ ಅವರು ನಮ್ಮ ವರೇ, ಹಿಂದೆ ಬಾಂಬೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ರಿಟೈರ್ ಆದ ಮೇಲೆ ಅವರ ಸರ್ವಿಸನ್ನು ಕೃಷ್ಣ ಗೋದವರಿ ಸಲುವಾಗಿ ಪಡೆದಿದ್ದೇವೆ. ಅವರೊಡನೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಎಲ್ಲಾ ಪರಿಶೀಲನೆ ಆದ ಮೇಲೆ ಕಾವೇರಿ ನೀರಿನ ವಿವಾದದ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ನಿಲುವು ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಮತ್ತು ರಿಫೀಳರ ಆಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ನಿಲುವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎರಡು ಮೂರು ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ನಿಲುವು ಏನು ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೂ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಆಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಎನೂ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ :—ಆಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ನಿಲುವು ಏನು ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಏಕೆಡೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ರೆಫ್ಯೂಟ್ ಮಾಡು-  
ತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ವಿರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್ :—I am coming to that point. ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದಂತಹ ಪಾಜೆಕ್ಟುಗಳು ಯಾವುವು ಎಂದರೆ ಹೇಮಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು, ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಕಬಿನಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಕಾರಂಗಿ ಟೆಂಡರು ಬಂದಿವೆ, ಇಷ ರಜ್ಜಿ ಆ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟರವರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸವಾಗಿಲ್ಲ.

ಇವತ್ತು ಹೇಮಾವತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಮಾಡುವಂತಹ ನಮ್ಮ ಯುಟಿಲ್ಟಿಸೇಷನ್ ೨೧ ಟಿ ಎಂ ಸಿ. ಮತ್ತು ಕಬಿನಿಯಲ್ಲಿ ೧೯.೩ ಟಿ ಎಂ ಸಿ. ಒಟ್ಟು ೪೦.೩ ಟಿ ಎಂ ಸಿ ಇದು ಬರುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ ಏಕೆಂದರೆ ಇದನ್ನು ಆಫ್ ಸೆಟ್ ರಿಸರ್ವಾಯರ್ಸ್‌ನಿಂದ ತಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅವರು ಭವಾನಿಯಲ್ಲಿ ೬೦ ಪೆರಂಟ್ ಯುಟಿಲ್ಟಿಸೇಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಈ ಎಲ್ಲಾ ಲೆಕ್ಕ ಕೊಟ್ಟರೆ ೪೫ಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ನಾವು ಮುಟ್ಟಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಹಾರಂಗಿಯಲ್ಲಿ ೮.೧೦ ಟಿ ಎಂ ಸಿ ಬರಬಹುದು. ಅದರೂ ಇನ್ನೂ ೪೫ ಟಿ ಎಂ ಸಿ ಬಳಗಡೆಯೇ ಇದ್ದೇವೆ. ತಾವೇ ಊಹೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ನಾವು ರೂಲ್ಸ್‌ನ್ನು ಮೋಲೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಅಂತ ಅನ್ವಯದವನು ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಾವು ಹಾದಿ ತಪ್ಪಿದ್ದೇವೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೇ ಊಹೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

ಮತ್ತು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ನನಗೆ ನೆನಪು ಇದ್ದಂತೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಲ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ನಾನು ವಿಶ್ವಾಸದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೆಜ್ಜೆ ಇಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದಂತಹ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನ ಬಸಪ್ಪನವರು ನಮ್ಮನ್ನು ವಿಶ್ವಾಸದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ ಈ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಯಾವಾಗಲೂ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ, ಬಹುಶಃ ಮತ್ತೆ ಹೇಳಿದರೆ ಪುನರುಕ್ತಿ ಯಾಗುತ್ತದೆ, ಎಂದು ಕಣುುತ್ತದೆ. ಇದು ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಲ್ಲ. ಇದು ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಪತಿಯೊಬ್ಬರನ್ನೂ ವಿಶ್ವಾಸದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಯಾವಾಗ ಈ ಪ್ರಮೋಸಲ್ ಬಂತೋ, ಲೆಟ್ ಬಂತೋ ಅವತ್ತಿನ ಮಾರನ ದಿವಸವೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ಲೆಟ್, ಪ್ರಮೋಸಲ್ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಡರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತು ನನ್ನ ನಿಲುವು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಫೈನಲ್ ಡಿಸಿಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ನಿಲುವನ್ನು ಫೈನಲ್ ಮಾಡಿ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನಿದೆ ಇದು ನನ್ನ ಪಾರ್ಟ್ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಶ್ನೆ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾಗಲಿ, ಸದಸ್ಯರಾಗಲಿ ಆದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದಂತಹ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ ಅಂತ ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಲ ನಾನು ವಿಶ್ವಾಸದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿ, ಮುಂದೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ:—ಒಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ನಿಜ ತಾವು ಪ್ರತಿಸಾರಿಯೂ ಹೇಳು ತ್ತಲೇ ಇದ್ದೀರಿನಮ್ಮ ನ್ನು ವಿಶ್ವಾಸದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ ಅಂತ, ನಮ್ಮನ್ನು ವಿಶ್ವಾಸದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾವು ಪ್ರತಿಸಾರಿಯೂ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೇವೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೋ ಗೊಂದಲ ಇರಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ದಿವಸ ನಿಮಗೆ ನಾನು ಒಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಕಾವೇರಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈಗಲೇ ಕೃಷ್ಣಾ ಗೋದಾವರಿ ನದಿ ನಿರೀನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆಗಲೇ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸಚ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರತಕ್ಕ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸವ್ವನವರು ಎಷ್ಟು ಅಳವಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅಷ್ಟು ಅಳವಾಗಿ ಇನ್ನು ಯಾರೂ ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈಗತಾನೆ ಹೇಳಿದಿರಿ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ರಿಟೈರ್ ಆದವರನ್ನು ಲೀಗಲ್ ಆಡ್ವೈಸರ್ ಆಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ ಅಂತ ಅದೇ ರೀತಿ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರಿ ಆಡ್ವೈಸರ್ ಮಾಡಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸವ್ವನವರನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಗೌರವಯುತ ಸಲಹೆಗಾರರನ್ನಾಗಿ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ತಾವು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್:—ಇದರಲ್ಲಿ ಟೀಕೆಗೆ ಇನ್‌ಟು ಕಾನ್‌ಫಿಡೆನ್ಸ್ ಅಂದರೆ ಏನು ಅನ್ನುವಂತಹ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತದೆ ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರ ಡೆಫಿನಿಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಅವರು ಇಂಥವರು ಯಾರೂ ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಅವರನ್ನು ಆಡ್ವೈಸರ್ ಅಂತ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅವರನ್ನು ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದು- ಕೊಂಡಂತೆ ಅಂತ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉದ್ಭವ- ವಾದಾಗ ನಾನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕರೆಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ಮುಂದೆ ಏನು ಹೆಜ್ಜೆ ಇಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇವತ್ತು ಯಾರನ್ನು ಆಡ್ವೈಸರ್ ಆಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಚನ್ನಬಸವ್ವನವರನ್ನು ಆಡ್ವೈಸರ್ ಆಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದರೆ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಮತ್ತೊಬ್ಬರನ್ನು ಆಡ್ವೈಸರ್ ಆಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅನೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಬಂದಾಗ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮನ್ನೂ ಕೂಡ ಸಮಾಧಾನಗೊಳಿಸುವುದು ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಹಾಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಂದರೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರನ್ನು ವಿಶ್ವಾಸದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊ- ಳ್ಳುವಂತಹ ಒಂದು ಪೋಲಿಟಿಕ್ಸ್ ಏನಿದೆ ಇದು ಇವತ್ತೇನೂ ಹೊಸದಾಗಿ ಹಾಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ, ಅನೇಕ ಸಲ ವಿರೋಧಪಕ್ಷಗಳ ನಾಯಕರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಗಡುತರವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅರ್ಥ ವಿಶ್ವಾಸದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕು ಅಂದಾಗ ನೀವು ಹೇಳಿದವರನ್ನೇ ಆಡ್ವೈಸರನ್ನಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಸಾ ನವಾನು ಕೊಟ್ಟರೆ ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವು- ದಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವಾಗ ಅವಶ್ಯಕ ಅಂತ ಅನಿಸುತ್ತದೆ ಆಗ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರ ಸಲಹೆ ಪಡೆಯುತ್ತೇವೆ, ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಸಮಾಲೋಚನೆ ಎಂದರೆ ೧ - ೨ - ೩ ದಿವಸವಾದರೂ ಆಗಬಹುದು, ಅವಶ್ಯಕತೆ ಕಂಡಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಬಹಳ ದುಃಖದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರು ನಮಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕು, ಮೈಸೂರಿಗೂ ಅಷ್ಟು ಮತ್ತು ತಮಿಳು ನಾಡಿಗೂ ಅಷ್ಟು. ಒಂದು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಸಣ್ಣ ಒಂದು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೆಣ್ಣೆ ಯಂತೆ ಮಾಡುವಂತಹ ಧೋರಣೆ ಯಾರು ತಾಳಬಾರದು, ಇವತ್ತು ತಳ್ಳಿದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲಿ, ನಾನು ಆ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾನು ಒಂದು ವಿಚಾರ ಬಹಳ ದುಃಖದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಸಲ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ, ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಅವರ ಆಬಸರ್ವೇಷನ್ ಬಂದಿದೆ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ರಿಪ್ಲೈ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಅವರಿಂದಲೂ ಬಂದಿದೆ, ಇದು ಮಾಡಿ ಅಂದರು, ಅದು ಮಾಡಿ ಅಂದರು ಹೇಳಿದ ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡುತ್ತಾ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ ಇವತ್ತು ಏನು ಈ ಆಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಇದೆ ಎಂಬ ಮಾತು ಹೇಳಿದೆ ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆದೇನೋ ಒಂದು ಇದೆ ಅಂತ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಛೇಟೆ ಎಂ ಸಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆಯಲ್ಲಾ ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಬಪ್ಪುತ್ತಾರಲ್ಲಾ. ಆದರಂತೆ ತಮಿಳು ನಾಡಿಗೆ ಇಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಇರಬಹುದು, ಆದರೆ ಬಹಳ ದುಃಖದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಛೇಟೆ ಎಂ ಸಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇದೆ ಎಂಬ ಒಂದುಸಲಹೆ ಯನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. (ಒಂದು ಸೆಷನ್ ನಲ್ಲೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಆಡ್ವೈಸರನ್ನೂ ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ) ಯಾವಾಗಲೂ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಫ್ಲೋಸ್, ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಫ್ಲೋಸ್ ಎಂಬ ಜಪ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆಯೇ ಹೊರತಾಗಿ ಮತ್ತೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪುರೈಲಿಂಗ್ ಕೇವಲ ೬ ಪರೈಂಟ್, ತಮಿಳು ನಾಡಿನದು ೩೫ರಿಂದ ೬೦ರ ವರೆಗೂ ಬರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಏರಿಯಾ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೇವಲ ಮೂರೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ, ಮದ್ರಾ

(ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್)

ಸಿಸದು ಸುಮಾರು ೨೦ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಕಾವೇರಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವಂತಹ ನೀರು ನಮ್ಮದು, ಸುಮಾರು ೭೫ ಫ಼ರ್ಟ್ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ:—ತಾವು ಈಗ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ—ನಾವು ಅನೇಕ ಸಲ ದೆಹಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೇವೆ, ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಅವರು ಲಿಮಿಟ್ ಫ್ಲೋಸ್ ಅಂತ ಜಪ್ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಲಿಮಿಟ್ ಫ್ಲೋಸ್ ಅನ್ನುವುದು ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರೋಣದಂದಿದ ಅದನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿವಿರಿ. ಈ ಲಿಮಿಟ್ ಫ್ಲೋಸ್ ಇರುವುದರಿಂದ ನಮಗೆ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ನೀವು ಚರ್ಚೆಗೆ ಹೋದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಲಿಮಿಟ್ ಫ್ಲೋಸ್ ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರೋವಿಷನ್ ಏನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿರಾ. page 4 of the Rules of Regulations provide:

'A 11 formula and Co-efficients in such a formula of discharge referred to in the rules shall be subject to revision by mutual agreement.'

So this shall be subject to revision by mutual agreement.

ನಿಮಗೆ ಅದಿ ಬಂದಿದೆ ಅಂತ ಗೊತ್ತಾದ ಮೇಲೆ ಕ್ಲಿಯರನೆ ಕೊಡಿ, ಅಂತ ವರ್ಟಿಂಗ್ ಟೇಬಲ್ಸ್ ೨೯ನೇ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಒದ್ದಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರೆಯಿರಾ ಪ್ರೋವಿಷನ್ ಹಾಕಿದರಲ್ಲಾ ಆದರೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿರಿ ಅಂತ ಹೇಳಿ, ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಈ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೀವು ಅವರು ಒಪ್ಪಿದರೆ ಮಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಮೈಸೂರಿಗೆ ೪೫ ಟಿ ಎಂ ಸಿಎಫ್‌ಟಿ ಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸಿ ಡಬ್ಲ್ಯು. ಪಿಸಿ ಏಕೆ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಅದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ, ಹೇಳುವವರೆಗೆ ನಿಧಾನವಿರಬೇಕು. ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ ೪೫ ಟಿ ಎಂ ಸಿಎಫ್‌ಟಿ ಉಪಯೋಗಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ ಮತ್ತು ಇಷ್ಟು ನೀರು ಲಿಮಿಟ್ ಫ್ಲೋ ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಮಿಳು ನಾಡಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಪಾಟರ್ ಅಂಡ್ ಪವರ್ ಕಮಿಷನ್ ಇದೆ, ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆ, ಒಳ್ಳೆಯ ಎಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿ ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ಮಾಡಬಹುದು ನಿಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗೆ ಚುತಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸಮಜಾಯಿಷಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಅದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಮೊದಲು ನೀವು ನೀರು ಬಿಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಅವರಿಗೆ ಔರ್ಧವಾಗುವುದು. ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಪದ ಉಪಯೋಗಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಪೈಲಾಕ್ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಪೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ, ಪೌಂಡ್ ಆಫ್ ಫ್ಲೆಷ್ ಕೇಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ನಾನು ಹಾಗೆ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ ಜನರಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನ್ಯಾಯ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬ ಭಾವನೆ ಬರಬಾರದು. ನಮಗೂ ಮದ್ರಾಸಿನವರಿಗೂ ಸರಿಯಾಗಿ ನ್ಯಾಯವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ನಾವು ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬಹುದೇ ಹೊರತು ನೀವು ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಮುರಿದಿದ್ದೀರಿ, ವಯಾಲೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಉಚಿತವಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಜನರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕಳವಳವುಂಟಾಗುವುದು. ಜನರಿಗೆ ಇದರಿಂದೇನು ಫಾವನೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಲೇಮನ್‌ಗೆ ಕೇವಲ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅದರ ಹಿತಕ್ಕೆ ದಕ್ಕಿ ಬರದ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಬರಬಾರದು. ಈಗ ಆ ರೀತಿ ಭಾವನೆ ಬರಲು ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಈ ದಿವಸ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕ್ಲಿಯರನೆಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಅವಮಾದವಿದೆ, ತಾರಂಗಿ ಮತ್ತು ಹೇಮಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕ್ಲಿಯರನೆಸ್ ಇಲ್ಲದೆ ಕಟ್ಟುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಆಮಾದನೆ ಬಂದಿದೆ. ನಿನ್ನೆ

ಯಾರೋ ಕಾರಿಡಾರಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು—ಹೆಸರು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ-ನೀವು ೬೦ರಲ್ಲಿ ಅಬಿಟ್ಟೇಷನ್ನಿಗೆ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಮಾಡಿದಿರಿ, ಈಗ ಎಂಟು ವರ್ಷವಾಯ್ತು. ಆದರೆ ತಮಿಳುನಾಡಿನವರು ಕೇಳಿದರೆ ಎರಡು ತಿಂಗಳಲ್ಲೇ ಆಗುವುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದು ದುರ್ದೈವ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ಮರೆತಿರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು, ನನಗೆ ಅವರನ್ನು ಜ್ಞಾಪಕಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ಗೊತ್ತಿದೆ, ಕೃಷ್ಣ-ಗೋದಾವರಿ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಪ್ರಿಂಟು ಮಾಡಿ ಹಂಚಲಾಗಿದೆ. ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಮಾಡಿ ಬೇಡವೆಂದು ವಿಶ್ವಾಸ ಮಾಡಿರುವಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇಕಾದರೆ ವೆರಿಫೈ ಮಾಡಬಹುದು, ವಿಶ್ವಾಸ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗ್ಗೆ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗೆ ಬೇಡಿದರು, ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಮಾಡಿದರು, ಕೃಷ್ಣ-ಗೋದಾವರಿ ಬಗ್ಗೆ ಮೈಸೂರೇ ಮೊದಲು ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗೆ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಮಾಡಿರುವುದು, ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳುವಾಗ ಮಧ್ಯೆ ಇಂಟರಪ್ಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ಕಷ್ಟವಾಗುವುದು. ಫಲುವರಿಯಲ್ಲಿ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗೆ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಮಾಡಿದಾರೆ, ತಮಿಳುನಾಡು ಹೀಗೆ ಮಾಡಿ ಎರಡು ತಿಂಗಳಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾವು ಕೇಳಿದರೆ ಎಂಟು ವರ್ಷ ಬೇಕು, ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಎರಡು ತಿಂಗಳಾದರೆ ಸಾಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ದುರದೃಷ್ಟಕರ. ಈ ರೀತಿ ವಾತಾವರಣ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡುವುದು ದುರದೃಷ್ಟಕರ.

ಹಾರಂಗಿ ಮತ್ತು ಹೇಮಾವತಿ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕ್ಲಿಯರನ್ಸ್ ಇಲ್ಲದೆ ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಅವವಾದ ಬಂದಿದೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹಣ ಸಹಾಯ ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದೇ ಹೇಳಿದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದು ಹೇಮಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕ್ಲಿಯರನ್ಸ್ ಸಲುವಾಗಿ ೧೯ನೇ ಜನವರಿ ೧೯೬೨ರಲ್ಲಿ ಸಿ ಡ ಬ್ಲ್ಯು ಪಿ ಸಿ ಗೆ ಕಳಿಸಿದವು, ಅದನ್ನೇ ಮಾಡಿಫೈ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು, ನಮ್ಮ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿ ಮಾಡಿಫೈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಏಪ್ರಿಲ್ ೧೯೬೨ರಲ್ಲಿ ಕಳಿಸಿದವು ಮತ್ತು ಮಾಡಿಫೈ ಹಾರಂಗಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಮಾರ್ಚ್ ೧೯೬೨ರಲ್ಲಿ ಕಳಿಸಿದವು, ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ, ೬೦ರ ಲೆಕ್ಕದ ಪ್ರಕಾರ ಹತ್ತು ವರ್ಷವಾಗಿದೆ.

೧೯೬೨ರ ಲೆಕ್ಕ ಹಿಂದೆ ಸುಮಾರು ೫ ವರ್ಷವಾಯಿತು. ೧೯೫೨ರಿಂದ ೧೯೫೭ರವರೆಗೂ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವಂಥ ಯಾವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳೂ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ೧೯೫೭ರಿಂದ ೧೯೫೮ರವರೆಗೂ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವಂಥ ಯಾವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ೧೯೫೮ರಿಂದೀಚೆಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಆಗುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಕ್ಲಿಯರನ್ಸ್ ಇಲ್ಲವೆನ್ನುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾವೇನಾದರೂ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿದ್ದರೆ, ರಾಜ್ಯದ ಜನರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇದ್ದೇವೆ. ಯಾರೋ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಅದರಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಡಿಸಿಪ್ಲಿನ್ಸ್ ಸೋಲರ್ಸ್ ಆಗಿ ಅವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಏನು ಗೆರೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ನಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯವಾಗಲೀ, ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರವೇ ಆಗಲೀ, ಮೈಸೂರು ಜನತೆಯೇ ಆಗಲೀ ಒಂದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕಳುಹಿಸಿ ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಕ್ಲಿಯರನ್ಸ್ ಸಲುವಾಗಿ ಕಾಯಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಐದು ವರ್ಷ ಕಾದದ್ದು ಸಾಕಿಲ್ಲ, ೧೦ ವರ್ಷ ಕಾದದ್ದು ಸಾಕಿಲ್ಲ? ಕ್ಲಿಯರನ್ಸ್, ಕ್ಲಿಯರನ್ಸ್, ಎಂದು ಜಪ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತರೆ ಬಹುಶಃ ನಾವು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನತೆಯ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಾರದೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಫುಂದೆ ಹೋಗಿದ್ದೇವೆ. ನಾನು ಅನೇಕ ಸಲ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, Clearance or no clearance I have determined to go ahead with these projects. ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆಯೂ ಹಿಂದೆ ಸರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಬಹುಶಃ ತಮ್ಮ ಸಹಕಾರವಿದ್ದರೆ, ದೇವರ ದಯೆ ಇದ್ದರೆ ಎರಡು ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಹೇಮಾವತಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ, ಎರಡು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕಬಿನಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ವಿಶ್ವಾಸವಿದೆ. ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಾನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಮಗೆ ಕ್ಲಿಯರನ್ಸ್ ರದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ನನಗಿನ್ನೂ ಸುತ್ತುದೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಭೂಷಣವಲ್ಲ ಎಂದು. ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುವಾಗ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ಏಕೆ ಕ್ಲಿಯರನ್ಸ್ ಕೊಡಲಾರದೆ ಕುಳಿತಿರಿ, ಏಕೆ ಕ್ಲಿಯರನ್ಸ್ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ ಇಡು ಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ, ಏಕೆ, ಕ್ಲಿಯರನ್ಸ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ೩೫ ಓ.ಎಂ.ಸಿ. ಬಳಿಗೆ ಕಟ್ಟತಕ್ಕ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ

(ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ)

ಕ್ರಿಯರನ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಕಷ್ಟವಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಹೇಳಬಹುದು. ನಾನು ಅನೇಕ ಸಲ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ, ಸಬ್‌ಜೆಕ್ಟ್ ಟು ಸೊ ಮೆನ್ ಕೌನ್ಸಿಲರ್ಸ್ ಎಂದು ಹಾಕಿ ಕ್ರಿಯರನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟ ಸಂದರ್ಭಗಳಿವೆ. ಮದ್ರಾಸ್‌ನವರು ಕೇಳಿದರೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೋ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ಕೇಳಿದರೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೋ? ಕಾವೇರಿ ಬೇರ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯ ಸಲ ಸೀರಿಯಸ್ಸಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಹತ್ತು ವರ್ಷವಾದರೂ ಕ್ರಿಯರನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರಿನವರು ತಪ್ಪು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಹಣ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟರೆ ಅದು ಒಹೊ ದುರದೃಷ್ಟಕರ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಭೂಷಣ ತರುವಂಥ ವಿಚಾರವಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಬಹಳ ವಿನಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಒಂದು ವಿಚಾರ ಕೆಬಿಐ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಏನು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದರೆ ಕೇರಳದ ೨:೦ ಎಕರೆ ಮುಳುಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕೆಬಿಐ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ಕೋರೇಜ್ ಆಗಿಬೇಕಾದರೆ ೧೯.೩ ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ನೀರು. ಅದಕ್ಕೆ ಅಗ್ನಿಮಂಟ್ ಇದೆ. ಅದು ಬೈಂಡಿಂಗ್ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ ನಮಗೆ ೧೯.೪ ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ನೀರನ್ನು ಸ್ಕೋರೇಜ್ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಫುಲ್ ಲೆವೆಲ್‌ಗೆ ಬಂದರೆ ಇಷ್ಟು ನೀರು ಶೇಖರವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ಪೂರ್ಣ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಕೇರಳದ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ೨೫೦ ಎಕರೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಸಾವಿರಾರು ಮಕ್ಕಳು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ, ಒಂದು ವೇಳೆ ಕೇರಳದವರು ೨೫೦ ಎಕರೆ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪದೆ ಹೋದರೆ, ಸ್ಟಾಲ್ ರಿಸರ್ವಾಯರ್ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಕೆಳಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಿದರೆ ೨೫೦ ಎಕರೆ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಹುದು. ಕೇರಳ ಸರ್ಕಾರದ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಎಷ್ಟು ಜಮೀನು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಪಾಯಿಂಟ್ ಸರ್ವೆ ಕೆಲಸ ನಮ್ಮ ಮತ್ತು ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುವುದಿದ್ದರೆ ಏನು ಕಾಂಪೆನ್ಸೇಷನ್ ಕೊಡಬೇಕು, ಯಾವ ಪ್ರದೇಶ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತ ಇದ್ದೇವೆ. ಕೇರಳದ ಜಮೀನು ಈ ಹೊತ್ತು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಫುಲ್ ಲೆವೆಲ್‌ಗೆ ಎಂದರೆ ೧೯.೩ ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಸ್ಕೋರೇಜಿಗೆ ನೀರು ಬಂದಾಗ ಮಾತ್ರ ೨೫೦ ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಜಮೀನು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಕೇರಳದ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಮುಳುಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಯಾರಾದರೂ ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಅಷ್ಟೊಂದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗಿನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಏನೂ ಅಸಿಸ್ಟೆನ್ಸ್ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವಂಥ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಾನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಅಸಿಸ್ಟೆನ್ಸ್ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಾಲ್ಕನೆಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಭಿನಂದಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಅಭಿನಂದಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಆವಾರ್ಡ್ ಬಂದಮೇಲೆ ನಮಗೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ, ಒಂದು ವೇಳೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಾರದೆ ಹೋದರೆ ನಮಗೆ ಪ್ರಾನ್ಸ್ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವಂಥ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಧಾನಿ ಯವರಿಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಅವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರಾನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದುಂಥ ದುಡ್ಡು ೧೦೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಗ್ಯಾಂಟಲ್ ಇದರಲ್ಲಿ ೩೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಗ್ಯಾಂಟಲ್, ೭೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸಾಲ. ಅದನ್ನು ಬಡ್ತಿ ಸಮೇತ ತೀರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹೊತ್ತು ಅಸಿಸ್ಟೆನ್ಸ್ ನಿಶ್ಚಿತವೇ ಎನ್ನುವಂಥ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಹಾರಾಗಿ, ಹೇಮಾವತಿ, ಕಬಿನಿ, ಯೋಜನೆಗಳು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ ಹಾಗೆ ಯಾವುದೇ ಇರಲಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರದ ನೆರವು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕಾವೇರಿ ಬೇರ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಂದ ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದೇವೆಯೇ ಹೊರತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಾಯದಿಂದ, ಪ್ರಾನ್ಸಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ ಸಹಾಯ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಕಟ್ಟುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹೀಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದ ಅವಕಾಶತೆಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾನ್ಸಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ ಅಪ್ರೊವ್ ಮಾಡಲಾರದ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಕೊಡುವ ಹಾಗೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಆನ್ಯುಯಲ್ ಪ್ರಾನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಈ ಪ್ರಾನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷ ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಇಷ್ಟಿಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಅವರೇ ನಿಗದಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಅನೇಕ ಸಲ ನಮಗೆ ದುಡ್ಡು ಸಾಲವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಾಗ ಗೋಡೆಗೆ ಸುಣ್ಣ ಹಚ್ಚಿ ವೃದ್ಧನು ಬಿಡುತ್ತೇವೆ, ಔಷಧಿ ಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬಾಬುಗಳಲ್ಲಿ ಖೋತಾ ಮಾಡಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ; ಈ ತರಹ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಹಣಕಾಸೇವೆ. ಈ ಹೊತ್ತು ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಶಕ್ತಿ ಮೀರಿ ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕೇಂದ್ರದವರು ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಏನೂ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಅವರು ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ದುಡ್ಡಿನಿಂದ ಇವನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ನ್ಯಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೆಂಬ ಭರವಸೆ ಇದೆ. ನ್ಯಾಯ ಮಾಡಲಾರದೆ ಹೋದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಅವರಿಗೆ ಸಮಾನರು. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಇವುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾನ್ರಿಂಗ್ ಕಮಿಷನಿಂದ ದುಡ್ಡು ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿರುವಂಥ ಜನರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಯನ್ನು ಅವರು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪ್ರದೇಶ ಎಷ್ಟು ಕಡಮೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ನಮಗೆ ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರುವಂಥ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾನ್ರಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಒಂದು ಆಸೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ಈ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಸಹಾಯವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ತಕ್ಷಣ ನಾನು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತವೆ, ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೀರ್ತಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ನಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮುಕ್ತಾಯ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನನ್ನ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಯಾವ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾದಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ನಿಲ್ಲಿಸುವಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ನಾನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವಂಥ ಮಾತನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿ ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER :—The House will now rise and meet again at 1 P.M.

[The House adjourned at fifty Minutes past Eleven of the Clock and was embled at One of the Clock].

[Mr. DEPUTY SPEAKER (SRI D. MANJUNATH) in the Chair]

### STARRED QUESTIONS

(To Which Oral Answers Were Given)

#### DIFFICULTIES FACED BY THE RYOTS DUE TO INSTALLATION OF PUMPSETS IN V.C. AREA

(84) SRI B. DODDABORE GOWDA (Srirangapatna) :—Will the Chief Minister be pleased to state :—

(a) the number of pumpsets installed to either main channel or channels of Vishweshwaraiah Nala ;

(b) the number of pumpsets lifting water from the wells to which water is supplied from the Canal ;

(c) the facilities provided to the tail enders of rural area who are facing difficulties due to this ;

(d) the action taken by P.W.D. in this regard ;

(e) the stand taken by the Government about the policy of the Electricity Board that on no account the power supplied could be disconnected ;

f) the steps taken so far about the misuse of canal water ?